

Ciències de l'Enginyeria
Enginyeria
Enginyeria
Farmàcia
Gestió i Administració
Lingüística Llengües i Literatures
Pedagogia Podologia
Geografia Geologia Llengües i Literatures
Criminologia Dret Educació
Educació Social Enginyeria
Filologia Hispànica Filologia
Lingüística Llengües i Literatures
Ciències Ambientals Ciències Biomèdiques
Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport
Dret Educació Infantil Educació Primària
Enginyeria Informàtica Enginyeria Química
Odontologia Pedagogia Lingüística Llengües i Literatures
Farmàcia Filologia Catalana Filologia Clàssica Filologia
Publicitat i Relacions Públiques Química Relacions
Biologia Bioquímica Biotecnologia Ciències Ambientals
Història Història de l'Art Lingüística Llengües i Literatures
Estudis Àrabs i Hebreus Farmàcia Filologia Catalana Filologia
Medicina Medicina Molecular Matemàtiques Ciències Polítiques
Infermeria - Sant Joan de Déu Ciències Ambientals Ciències Biomèdiques
Turisme Educació Social Lingüística Cinema i Mitjans Audiovisuals

MEMÒRIA 08/09

UNIVERSITAT DE BARCELONA

MEMÒRIA 08/09
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Edita:
Secretaria General
Universitat de Barcelona

Rector:
Dídac Ramírez Sarrió

President del Consell Social:
Joaquim Coello Brufau

© Universitat de Barcelona

Elaboració:
Informació, Avaluació i Prospectiva

Edició:
Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona

Administració de la publicació:
Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona
Adolf Florensa, s/n
08028 Barcelona

Aquest document està subjecte a la llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada de Creative Commons, el text de la qual està disponible a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>.

SUMARI

PRESENTACIÓ DEL RECTOR	5
■ 1. UNA UNIVERSITAT CENTENÀRIA I COMPROMESA AMB LA CIUTAT	7
Visió estratègica de la Universitat de Barcelona Resum de les dades principals Distribució territorial: els campus i els centres	
■ 2. LA UNIVERSITAT DE LES PERSONES	19
Serveis a la comunitat universitària Activitats institucionals i culturals Serveis als estudiants	
■ 3. LA UNIVERSITAT LÍDER EN FORMACIÓ	31
Oferta acadèmica Altra oferta formativa Serveis de suport a la docència	
■ 4. LA UNIVERSITAT CAPDANTERA EN RECERCA	45
Recerca Transferència de tecnologia i coneixement Tercer cicle	
■ 5. UNA UNIVERSITAT AMB PROJECCIÓ INTERNACIONAL	61
Oferta acadèmica Activitat internacional institucional Participació en programes internacionals d'intercanvi acadèmic i altres Altres accions de mobilitat internacional	

PRESENTACIÓ

Dídac Ramírez
Rector de la Universitat de Barcelona

Benvingudes i benvinguts a la Universitat de Barcelona.

Com a rector, em complau presentar-vos la *Memòria del curs acadèmic 2008-2009*, que pretén mostrar el volum i la representativitat de les activitats que abasta la Universitat de Barcelona.

Aquesta institució, des de la seva fundació, ha dut a terme una intensa activitat acadèmica i científica, evolucionant en paral·lel als canvis i esdeveniments que ha viscut en els seus més de cinc-cents anys d'història.

Amb l'equilibri entre tradició i modernitat, la Universitat de Barcelona té una identitat pròpia com a universitat urbana i constitueix un referent internacional en tots els camps de l'educació superior: docència, recerca, innovació i transferència del coneixement.

Aquest curs s'ha portat a terme el procés que ens ha permès posar en marxa 49 graus, 130 màsters i 76 doctorats adaptats. Així mateix, més de noranta mil estudiants de grau i postgrau cursen estudis a les seves aules o per mitjans no presencials.

En l'àmbit de la investigació, la Universitat de Barcelona és l'única universitat espanyola que figura entre les dues-centes millors universitats del món en l'Academic Ranking of World Universities, conegut com a "rànkung de Xangai", així com en els World University Rankings que publiquen Times Higher Education & QS Quacquarelli Symonds, i els seus investigadors són citats en les publicacions científiques internacionals més prestigioses.

Hem continuat ampliant els serveis a la comunitat universitària, així com les activitats institucionals i culturals, i han tingut lloc dos claustres sobre temes cabdals com són l'espai europeu d'educació superior i la responsabilitat social.

A més, hem iniciat el procés de modernització de les nostres eines tecnològiques, apostant per la internacionalització com a factor d'innovació, tot reforçant la nostra imatge i el nostre prestigi.

No resta altra cosa que donar pas al contingut de la memòria, convidant-vos a viure el futur d'aquesta universitat, sempre al servei de la societat.

1

UNA UNIVERSITAT CENTENÀRIA I COMPROMESA AMB LA CIUTAT

Visió estratègica de la Universitat de Barcelona
Resum de les dades principals
Distribució territorial: els campus i els centres

“El meu pare ja havia estudiat en aquesta universitat, i tota la gent que conec que havia estudiat a la Universitat de Barcelona me n’ha parlat molt bé. Per això, vaig decidir matricular-m’hi.”

Pol Lloró, estudiant d’Economia

«Recomanaria aquesta universitat perquè té molta història, és al bell mig de Barcelona i l’edifici històric és emblemàtic. També hi ha molts estudiants estrangers, i això és molt enriquidor.»

Yuki Kotake, japonesa, arquitecta i estudiant d’Estudis Hispànics

VISIÓ ESTRATÈGICA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

RESUM DE LES DADES PRINCIPALS

Estructura

Superfície construïda (m ²)	584.392
Centres (facultats i escoles universitàries)	19
Centres adscrits	5
Departaments	106
Instituts i centres de recerca propis	24
Instituts i centres de recerca participats	13
Instituts interuniversitaris	2
Centres de documentació	3
Observatoris	9

Serveis

Biblioteca

Fons de monografies	1.608.909
Fons de publicacions periòdiques	49.749
Préstecs	688.373
Punts de lectura	6.221

Usuaris d'Esports UB 6.898

Allotjament en Col·legis Majors

Col·legis propis	910
Col·legis adscrits	599

Oferta acadèmica

Ensenyaments oferts:	76
Homologats en centres propis	67
Propis en centres propis	4
Homologats en centres adscrits	54
Propis en centres adscrits	1
Màsters oficials oferts	115
Programes de doctorat*	68
Programes de doctorat amb Menció de Qualitat	43
Programes de postgrau	326
Cursos d'extensió universitària	56
Cursos de formació contínua (IL3)	487

* 57 programes a l'EEES.

Els centres de la UB

	1r i 2n cicle						3r cicle			Total professors
	Ensenyaments de 1r i de 2n cicle	Nous estudiants	Total estudiants	Titulats	Màsters oficials ¹	Estudiants de màsters oficials ²	Estudiants de postgrau ³	Estudiants de doctorat ⁴	Tesis doctorals llegides	
TOTAL UB	71	11.720	48.985	6.811	115	3.788	8.642	3.419	533	4.853
Belles Arts	1	405	1.917	296	5	204	162	188	17	174
Biblioteconomia i Documentació	2	138	692	136	2	58	19	24	4	66
Biologia	3	498	2.223	284	11	415	145	430	92	333
Dret	8	1.840	7.326	1.082	4	128	464	229	14	341
Economia i Empresa	9	2.368	11.020	1.262	11	280	659	181	29	572
Farmàcia	3	541	2.440	314	8	280	104	378	37	332
Filologia	15	707	2.661	358	8	309	122	163	19	304
Filosofia	1	239	994	106	6	135	47	144	6	67
Física	2	195	943	116	11	236	0	152	28	216
Formació del Professorat	7	1.023	3.018	700	6	152	19	59	15	214
Geografia i Història	4	874	3.521	439	8	503	158	327	35	247
Geologia	2	97	555	61	3	37	55	76	11	101
Infermeria	2	488	1.617	353	1	79	812	24	1	301
Matemàtiques	2	181	742	83	2	18	0	42	4	109
Medicina	1	248	1.495	185	6	334	852	434	104	597
Odontologia	1	118	625	83	1	15	150	111	11	199
Pedagogia	4	828	2.867	582	6	159	150	152	30	205
Psicologia	1	604	2.614	384	8	304	431	110	25	232
Química	3	328	1.715	213	5	142	24	195	51	243
% dones	-	62,8	62,8	68,6	-	64,7	76,0	56,6	58,7	43,2

1. El total inclou 3 màsters oficials oferts en centres adscrits.

2. El total no inclou 117 estudiants de màsters oficials en centres adscrits.

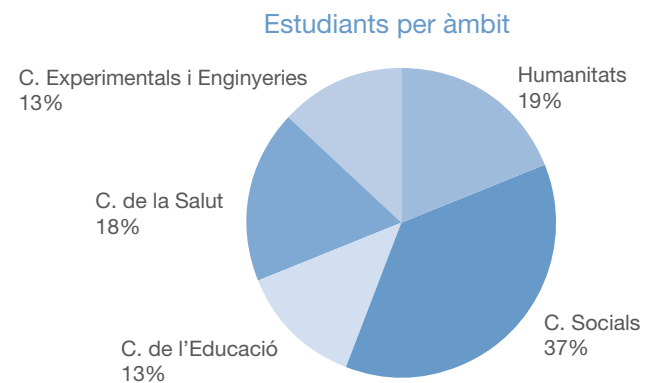
3. El total inclou els estudiants dels títols UB gestionats per l'IL3 i l'ICE.

4. Inclou els estudiants dels doctorats-tutories de tesis.

Els estudiants de la UB

	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Estudiants nous	11.825	11.347	11.720
Estudiants de primer i segon cicle	50.563	49.213	48.985
Estudiants equivalents a temps complet (ETC)	37.282	36.334	36.890
Estudiants de màsters oficials (inclou centres adscrits)	960	2.503	3.905
Estudiants de doctorat (bienni)	2.548	1.613	685
Estudiants de doctorat-tutories de tesi	1.845	2.033	2.734
Estudiants de postgrau	8.338	8.163	8.642
Estudiants d'extensió universitària	1.317	1.164	1.400
Estudiants de formació contínua (IL3)	21.900	31.416	30.992
Estudiants de centres adscrits	4.096	3.528	3.399
Estudiants estrangers acollits (en programes d'intercanvi)	1.824	1.923	1.748
Estudiants UB a l'estranger (en programes d'intercanvi)	756	740	790
Estudiants en pràctiques no curriculars	2.249	1.840	1.848

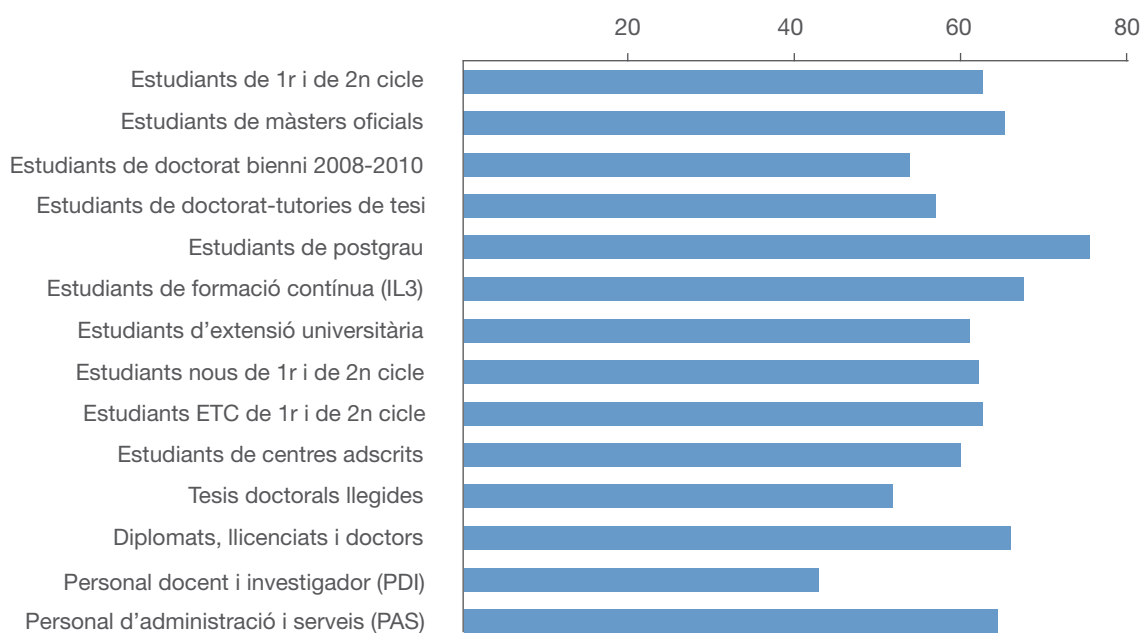
	2006-2007	2007-2008	2008-2009
Diplomats	2.686	2.360	2.487
Llicenciats	4.490	4.451	4.564
Doctors	536	531	503

Altres estudiants	2008-2009	% dones
Escola d'Idiomes Moderns	4.297	62,8
Estudis Hispànics	2.516	65,0
Serveis Lingüístics	3.032	67,0
Cursos d'estiu	2.664	67,8
Institut de Ciències de l'Educació	14.088	61,0
Aules de Gent Gran	4.000	78,0

Millora i innovació docent	2008-2009
Grups consolidats d'innovació docent	50
Grups d'innovació docent	30
Projectes d'innovació docent finançats	43
PDI participant en formació de l'ICE (%)	41,3

Distribució per gènere. Percentatge de dones sobre el total

La recerca i la transferència de tecnologia a la UB

	2007	2008
Ingressos per recerca i transferència de tecnologia (milers d'euros)	76.643	90.258
Projectes de recerca*	31.484	52.882
Projectes de recerca-contractes FBG	14.729	13.663
Infraestructures	2.164	1.549
Altres ajuts	18.047	10.206
Convenis UB	8.267	10.142
Convenis FBG	1.952	1.816

* Inclou: Universitat de Barcelona, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), Institut de Recerca Biomèdica (IRB) i Parc Científic de Barcelona (PCB).

Activitat de recerca	2008
Professorat integrat en projectes d'R+D (%)	54,3
Becaris de recerca	972
Grups de recerca consolidats de la Generalitat	229
Projectes de recerca actius	639
Patents sol·licitades	31
Tesis doctorals llegendes	533
Publicacions científiques*	3.323

* Recollides per l'ISI (Institute for Scientific Information).

Parc Científic de Barcelona	2008
Personal	2.200
Empreses de l'àmbit privat instal·lades	50
Grups de recerca instal·lats	80

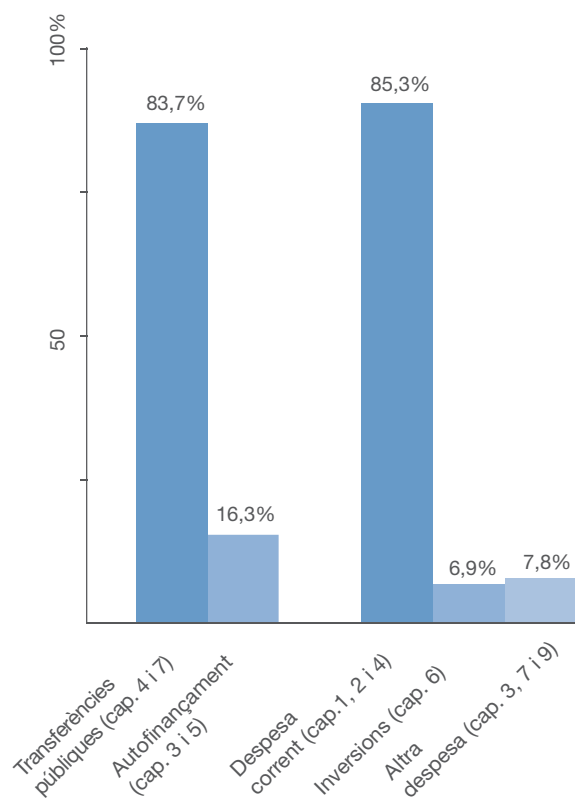
Serveis Científicotècnics	2008
Usuaris interns (investigadors principals)	475
Facturació externa (milers d'euros)	2.200
Valoració de l'equipament científic (milers d'euros)	37.200

Pressupost 2009

Ingressos (milers d'euros)	403.285
Cap. 3- Taxes i altres ingressos	64.747
Cap. 4- Transferències corrents	290.788
Cap. 5- Ingressos patrimonials	1.142
Cap. 7- Transferències de capital	46.608

Despeses (milers d'euros)	403.285
Cap. 1- Despeses de personal	272.072
Cap. 2- Compra de béns i serveis	59.049
Cap. 3- Despeses financeres	357
Cap. 4- Transferències corrents	12.942
Cap. 6- Inversions reals	27.707
Cap. 7- Transferències de capital	30.945
Cap. 9- Passius financers	215

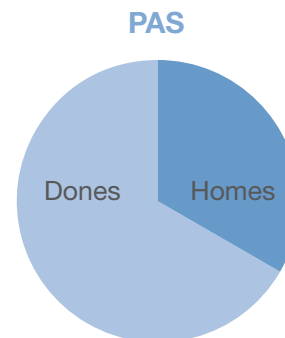
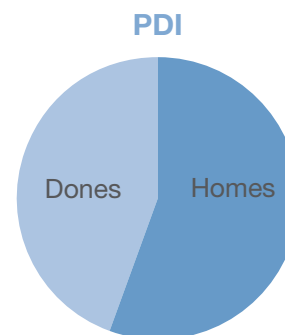
Personal docent i investigador (PDI)

		% dones
Total PDI	4.853	43,2
Catedràtics d'universitat	541	20,0
Catedràtics d'escola universitària	40	52,5
Titulars d'universitat	1.481	41,5
Titulars d'escola universitària	325	58,2
Catedràtics contractats LOU	1	0,0
Professors agregats	175	42,9
Professors lectors	204	59,8
Professors col·laboradors	52	67,3
Professors col·laboradors permanents	31	71,0
Associats	1.596	44,9
Ajudants	147	52,9
Altres	260	41,2
PDI equivalent a temps complet (ETC)	3.767,2	43,4
PDI amb vinculació permanent*	2.594	39,7

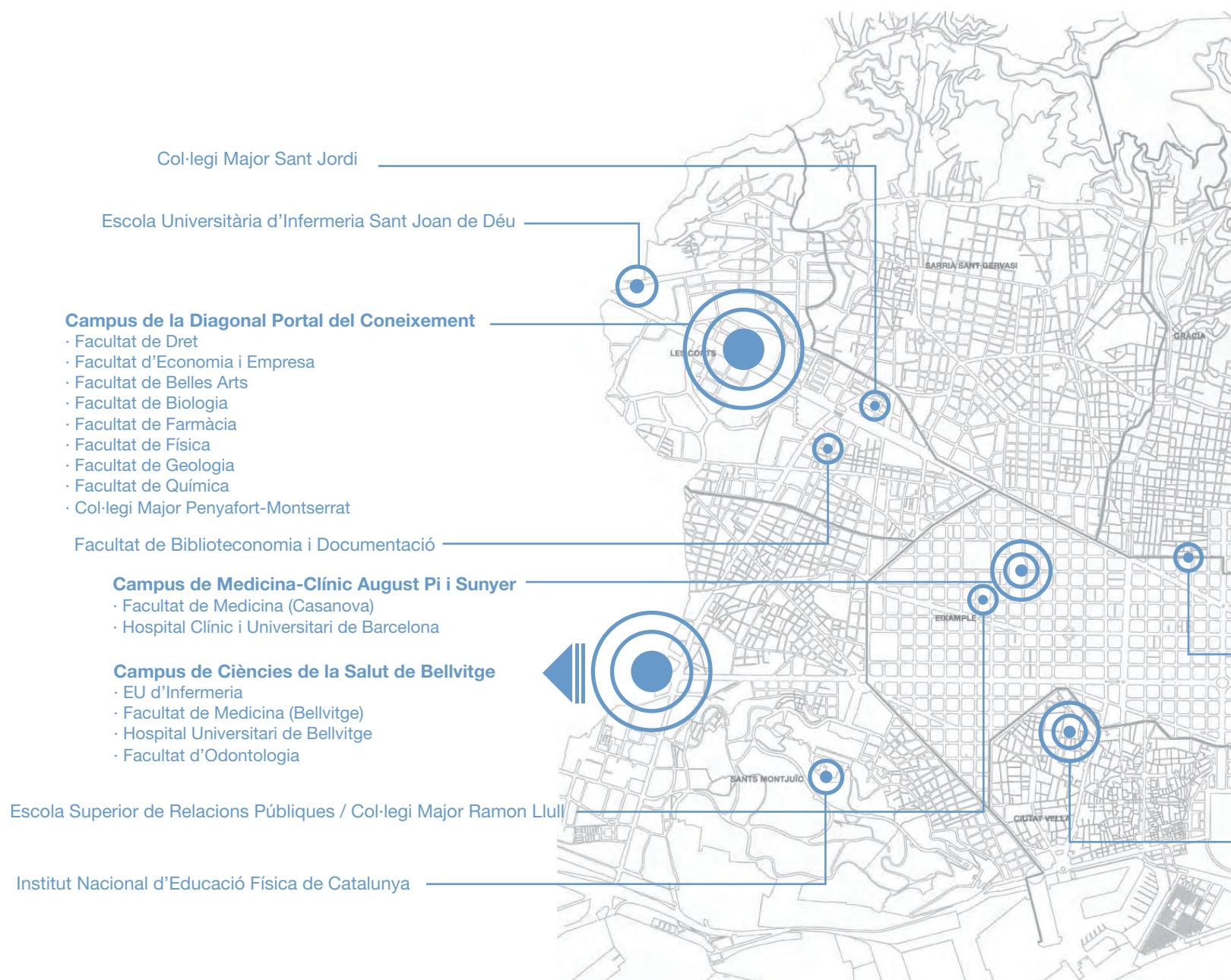
* Inclou PDI ordinari, PDI agregat, PDI col·laborador permanent i PDI catedràtic contractat LOU.

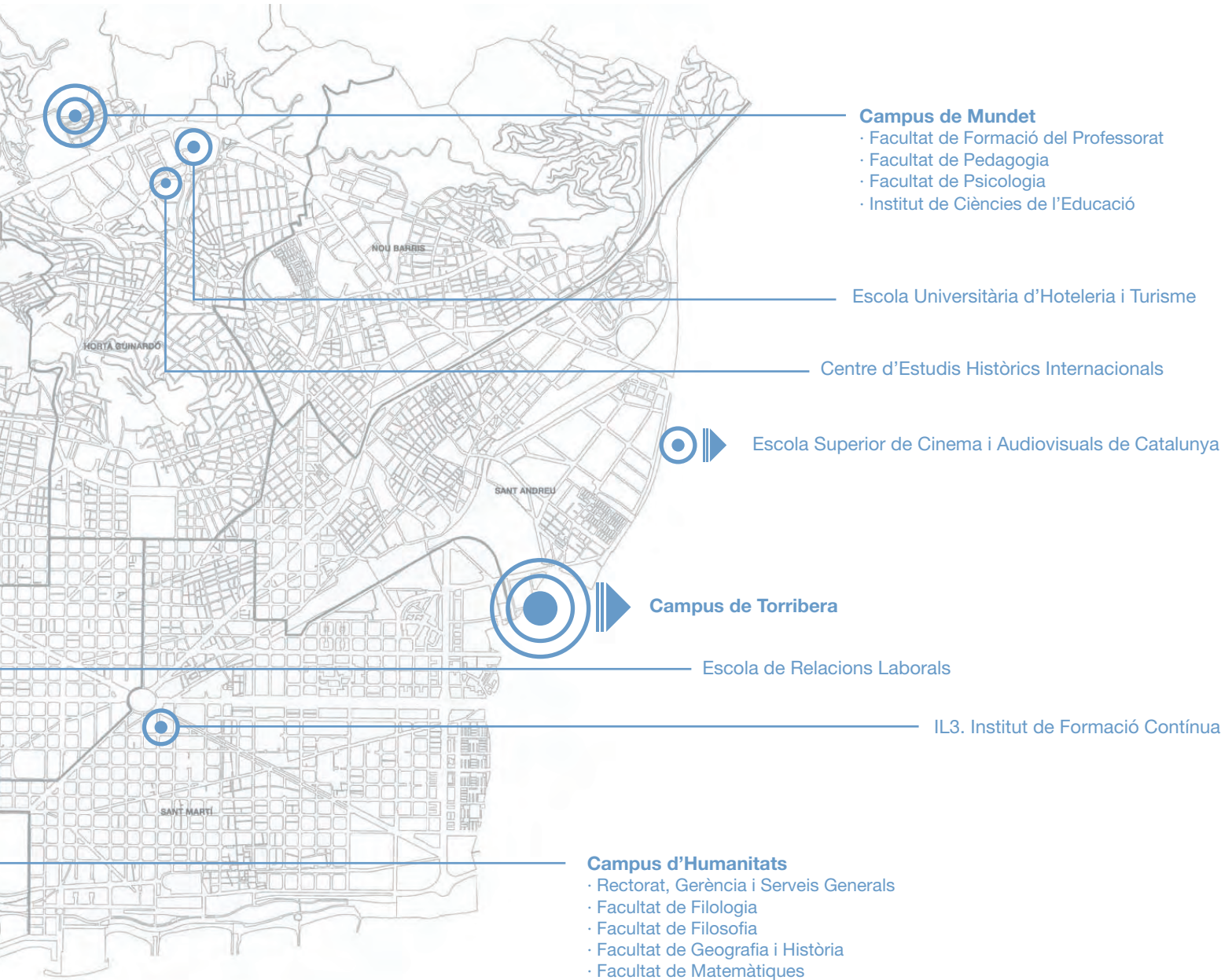
Personal d'administració i serveis (PAS)

		% dones
Total PAS	2.294	65,0
PAS funcionari	1.047	82,2
PAS laboral	1.247	50,5
Ratio PAS/PDI	0,47	

DISTRIBUCIÓ TERRITORIAL: ELS CAMPUS I ELS CENTRES

2 LA UNIVERSITAT DE LES PERSONES

Serveis a la comunitat universitària
Activitats institucionals i culturals
Serveis als estudiants

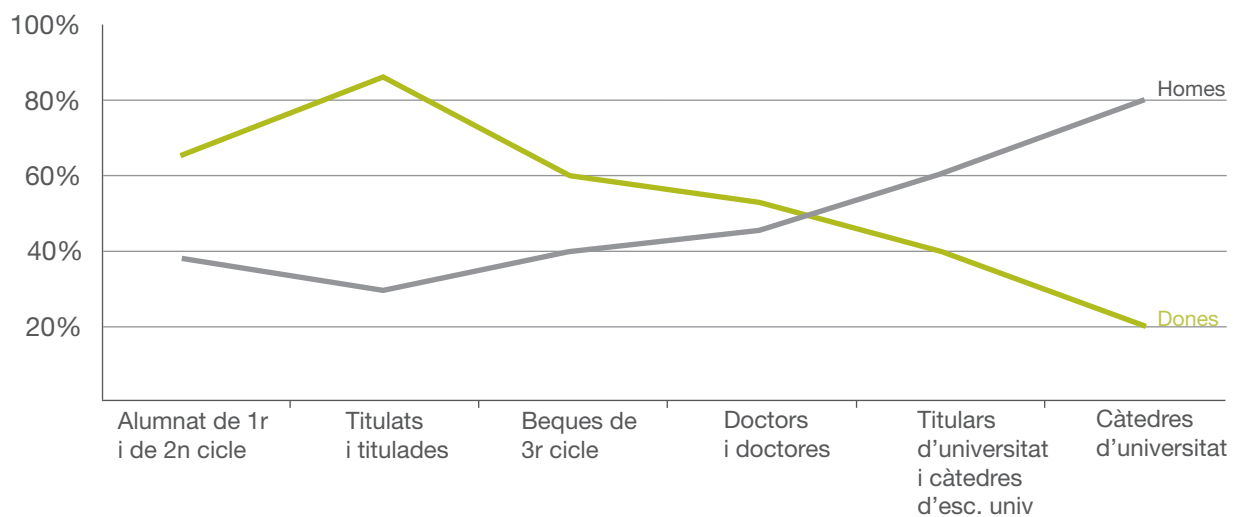

«Entre la UB i jo hi ha hagut un intercanvi d'aportacions: la Universitat ha mantingut despert el meu interès per continuar aprenent i jo hi he aportat entusiasme i dedicació. La meva relació amb la UB és com la d'una parella, amb les seves crisis, les crítiques, però al capdavall sempre tenim bona convivència i aportació mútua.»

Maria Pereira, personal d'administració i serveis.
Responsable de la Biblioteca de Relacions Laborals

Presència de dones i homes en l'àmbit docent de la UB

SERVEIS A LA COMUNITAT UNIVERSITÀRIA

La Universitat de Barcelona aposta per la **responsabilitat social** i pel compromís de dur a terme les accions necessàries per millorar els àmbits econòmic, ambiental i social de la institució. Amb aquesta finalitat, l'**Oficina de Control Intern, Riscos i Responsabilitat Social Corporativa**, de nova creació, s'encarrega de recollir la informació i d'implicar la comunitat universitària, dins del marc de Global Reporting Initiative.

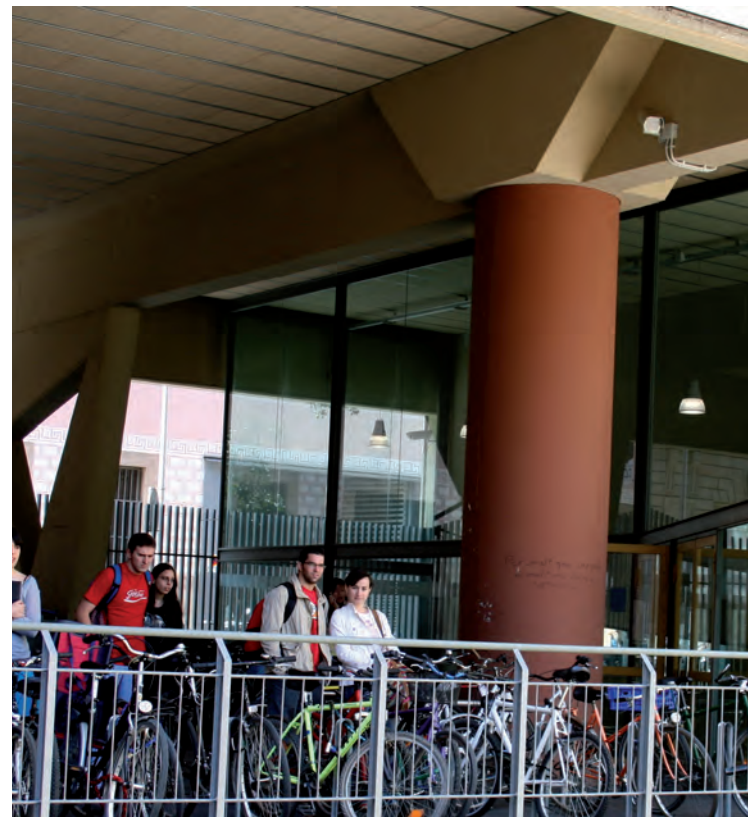
La **Comissió per a la Igualtat de Gènere** i el **Pla d'igualtat**, actualment en reforma, té l'objectiu de garantir la paritat d'oportunitats en cadascun dels llocs de treball com una iniciativa, no només adreçada específicament a les dones sinó també a tota la comunitat universitària, fomentant el respecte a la diversitat, la col·laboració i el treball en comú.

La **Sindicatura de Greuges**, encarregada de vetllar pels drets i les llibertats de l'alumnat, del personal docent i investigador, i del personal d'administració i serveis, és una institució independent i autònoma adreçada a millorar la qualitat universitària en tots els àmbits, que ha estat treballant en l'establiment d'un codi de bones pràctiques administratives.

La **salut laboral** també ha experimentat una millora sensible: a més de les auditories de seguretat i les revisions mèdiques, enguany s'han inaugurat les instal·lacions mèdiques del Campus Mundet i s'ha iniciat un procés d'avaluació de riscos psicosocials. Així mateix, el **comissionat per a Sostenibilitat**, de nova creació, ha estat inclòs al Consell Consultiu de 2026.CAT. Estratègia per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya; ha promogut un conveni amb la Diputació de Barcelona per apropar-se al Pacte d'alcaldes/esses sobre la sostenibilitat, fomentant l'estalvi energètic i la utilització de

les energies no convencionals, i ha implantat un programari de Fama Systems que actua com un sistema d'informació geogràfica (SIG).

En relació amb el **medi ambient**, s'ha continuat amb la implantació del sistema de gestió de residus municipals millorant els mitjans disponibles de recollida selectiva i s'han projectat nous aparcaments de bicicletes.

ACTIVITATS INSTITUCIONALS I CULTURALS

John Brademas

Josep Perarnau

Honoris Causa

El dia 1 de desembre de 2008 ha estat investit doctor *honoris causa* el professor i reconegut hispanista John Brademas.

El dia 28 d'abril de 2009 ha estat investit doctor *honoris causa* el teòleg i historiador especialitzat en cultura catalana medieval Josep Perarnau.

El **Claustre de Doctors**, que té 930 membres, va lliurar el XII Premi Claustre de Doctors per a tesis doctorals a la Dra. Raquel García Castellanos, del Departament de Biologia i Bioquímica Molecular.

Premis i distincions

La Universitat de Barcelona també ha rebut el Premi Acció 21 del Consell de Medi Ambient i Sostenibilitat de l'Ajuntament de Barcelona, i, conjuntament amb el BACC-Bicicleta Club de Catalunya i la UPC, el Premi Pacte per la Mobilitat de Barcelona pel programa BiciCampus.

D'entre els guardons rebuts pel professorat, destaquen:

Pedro L. Alonso i Clara Menéndez, Premi Príncep d'Astúries de Cooperació Internacional 2008
Rodrigo Andrés, Premi d'Investigació Literària Javier Coy
José Luis Araus, Medalla d'Or del Friendship Award
Miquel Canals, Premi Rei Jaume I de Protecció del Medi Ambient
M. Assumpció Català i Poch, Creu de Sant Jordi 2009
Francisco Ciruela, Premi de Farmacologia 2008 de la Societat Espanyola de Farmacologia i Laboratoris Almirall
Manel Esteller, Premi Conde de Cartagena de la Reial Acadèmia Nacional de Medicina i Premi Dulcinea
Joan Josep Guinovart, Premi Prat de la Riba
Antonio M. de Lacy, millor article espanyol publicat en la premsa mèdica estrangera (Premis Mayo)
Carme Muntaner i Alsina, Premi de la Societat Catalana d'Estudis Històrics
Mary Nash, Medalla al Treball President Macià de la Generalitat de Catalunya
Alba Pérez Perarnau, Premi de la Societat Catalana de Biologia
Jaume Pòrtulas, Premi Nacional de Literatura
Ciril Rozman, personalitat sanitària de l'any en la 22a edició dels Premis Mayo 2009
Alexis Sancho Reinoso, Premi Lluís Casassas i Simó
Joan Solà, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes
Montse Tafalla, Premi de Recerca en Drets Humans

Homenatges

Emili Giralt, catedràtic d'Història Universal Moderna i Contemporània; **Xavier Ruiz**, catedràtic del Departament de Biologia Animal i expert en el camp de la biologia i l'ecologia evolutives dels ocells; **Francisco Casavella**, escriptor i antic alumne del Departament de Filologia Hispànica; **Pere Farrés**, professor del Departament de Filologia Catalana; **Ricard Salvat**, catedràtic emèrit d'Història de les Arts Escèniques i director teatral; **Santiago Olivella**, professor d'Investigació a l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona (IIQAB-CSIC).

En el marc de les **activitats institucionals**, s'ha celebrat la inauguració oficial del curs acadèmic del sistema universitari català 2008-2009. La lliçó inaugural —«La Universitat Autònoma de Barcelona. Història, memòria i compromís»— ha anat a càrrec del catedràtic d'Història Contemporània **Antoni Segura**. S'ha lliurat la Medalla de la UB a **Moisès Broggi**, prestigiós cirurgià i llicenciat en Medicina per la UB l'any 1931, i a **Roser Rahola**, editora, vídua de l'historiador i catedràtic de la UB Jaume Vicens Vives i fundadora de l'editorial homònima.

Ciril Rozman

Joan Solà

Pedro L. Alonso i Clara Menéndez

Miquel Canals

A l'**Edifici Històric**, a més de les **visites** guiades adreçades a les famílies de l'alumnat i al públic general i les jornades de portes obertes, s'han dut a terme les **exposicions** següents: «República, Universitat i Autonomia (1931-1939): la República i la Universitat de Barcelona», la desena edició de l'«Exposició de bolets (fongs i líquens)», «Les xifres del gènere a la Universitat de Barcelona» i «La nostra memòria d'un temps de silenci, 1950-1960».

D'altra banda, aprofitant l'ampli fons de la Universitat de Barcelona, s'ha creat el **Museu Virtual**, que vol difondre, mitjançant les noves tecnologies, el nostre patrimoni cultural, històric, artístic i científic.

En el marc del **XXII Cicle de Música**, s'han celebrat disset concerts en què han participat músics de qualitat rellevant, així com orquestres i cors de diferents universitats europees. Dins els **concerts de Nadal**, l'Orquestra i la Schola Cantorum de la UB, Cantabile Cor de noies i Contrapunto Vocale han interpretat el *Magnificat* de John Rutter. El cicle s'ha clausurat amb la representació de *Rita*, de Gaetano Donizetti, en cooperació amb el Conservatori del Liceu. Fruit del conveni de col·laboració amb l'Orquestra Simfònica del Vallès i La Caixa, ha tingut lloc el **concert de cambra Oximoron**, en el qual s'han projectat imatges relacionades amb la natura.

Entre les **activitats culturals**, s'ha celebrat el festival de teatre **Clàssics al Jardí** i, dins el **Cicle de Cinema de Ciència-ficció**, s'han presentat les pel·lícules següents: *La humanidad en peligro* (1954) de Gordon Douglas, *Metropolis* (1927) de Fritz Lang, *Paprika* (2006) de Satoshi Kon, *La petita botiga dels horrors* (1960) de Roger Corman, *La mosca* (1986) de David Cronenberg i *Matrix* (1999) de Larry Wachowski i Andy Wachowski. Així mateix, s'ha organitzat una **Jornada de Poesia**, s'ha celebrat un **Homenatge a la Sardana** amb la col·laboració dels dansaires dels Lluïsos de Gràcia i s'ha convidat l'artista **Bill Viola**, pioner del videoart i recentment guardonat amb el Premi Internacional Catalunya que atorga la Generalitat de Catalunya, a un acte acadèmic obert al públic general.

Les **Aules d'Extensió Universitària per a la Gent Gran** (AUGG), que agrupen un col·lectiu format per quasi 4.000 alumnes d'edats compreses entre els 60 i els 100 anys, han portat a terme les conferències del cicle d'història, en què han participat un total de 250 alumnes, així com seminaris d'història de l'art, d'història de la música i de literatura castellana.

«Un dels principals potencials de la UB és l'humà, la gent que hi treballa. Hem tirat endavant amb més o menys recursos, però les ganes de treballar sempre hi són.»

Esther Pérez, professora titular de la Facultat de Medicina.
Investigadora en l'àmbit de les neurociències

Esports UB, creat l'any 1957, disposa d'una de les infraestructures esportives més grans de la ciutat i d'un ampli ventall d'equipaments, i és també el centre del lleure, l'esport i la salut dels membres de la comunitat universitària.

Les seleccions esportives de la UB s'han classificat com a millor universitat catalana i com la quarta millor en l'àmbit estatal. Pel que fa a la participació en competicions internacionals, destaquen l'European University Championship de Tennis, l'EUC de Karate, l'assistència a la 24th Winter Universiade de Harbin (Xina) i a la 25th Summer Universiade de Belgrad, i també la celebració de la cinquena edició de l'Open de Judo i la segona edició de l'Open d'Esgrima. A més, s'ha continuat el programa d'ajudes a esportistes d'alt nivell en què participen 105 estudiants i 72 professors, i en el marc del qual s'han concedit 91 ajuts.

La **Fundació Solidaritat UB** centra el seu treball en la cooperació per al desenvolupament, prestant serveis d'assessorament i avaluació i col·laborant en projectes concrets que impliquen la mobilització de personal docent i investigador. Entre els seus projectes destaquen la gestió de l'aigua i la millora de la governabilitat local al Marroc, el desenvolupament rural i la construcció de la pau a Colòmbia, i la preservació del patrimoni cultural al Senegal. S'han continuat els projectes de recerca, divulgació i protecció dels drets humans amb la Universitat d'Orà (Algèria) i la Pontificia Universitat Javeriana de Cali (Colòmbia), i s'ha arribat a un acord de cooperació amb la Universitat de Lumumbashi (República Democràtica del Congo). En l'àmbit de la construcció de la pau i la protecció dels drets humans, promou l'Observatori Solidaritat UB, el programa Paula i els actes de la Tardor Solidària a la UB.

SERVEIS ALS ESTUDIANTS

S'ha posat en marxa un espai a **Facebook d'intercomunicació** en què s'han obert dues vies de comunicació: un blog, anomenat **blogveu**, que promou la participació dels estudiants, i un espai Moodle de **comunicació amb el consell de l'alumnat**. S'ha dut a terme una primera edició de la **Mostra d'Associacions** per donar a conèixer les diferents associacions i sindicats d'estudiants, i Publicacions i Edicions de la UB ha publicat l'obra de Jacint Verdaguer *Oda a Barcelona*, per la diada de Sant Jordi.

D'altra banda, s'ha signat un acord de responsabilitat social amb l'ONG **Projecte Home Catalunya** amb l'objectiu de tractar i prevenir les drogodependències. El Projecte Home oferirà orientació i tractament a l'alumnat i el professorat, així com assessorament i cursos, conjuntament amb professorat de la UB, i fomentarà el voluntariat entre la comunitat universitària.

El **Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE)** és un espai especialitzat que atén d'una manera personalitzada el futur alumnat, els estudiants en general, els estudiants amb necessitats educatives especials, els estudiants temporals i d'intercanvi, els titulats i els membres d'Antics UB. La seva tasca és facilitar la informació i l'ajut necessaris durant tot el període d'aprenentatge i el procés d'inserció professional, així com enfortir el sentiment de pertinença dels antics alumnes i aconseguir que tots els estudiants i titulats puguin conèixer les orientacions generals de la política universitària.

Entre els seus serveis destaca l'**Infoestudiants**, mitjançant atenció telefònica, correu electrònic o presencial; la **Sala d'autoconsulta**, on es dona informació i assessorament, hi ha documentació i bibliografia especialitzada, així

com sis punts de connexió a Internet i altres aplicacions; el **Portal d'estudiants MónUB**, el lloc web on es poden consultar qüestions acadèmiques, beques i serveis, actes i informacions de caràcter cultural i accedir a la intranet; el programa **Informació i orientació al futur i nou alumnat**, que té la finalitat de facilitar la transició al món universitari dels futurs estudiants i la seva integració i adaptació al nou entorn educatiu mitjançant un conjunt d'activitats i serveis com ara plataformes de difusió de l'oferta formativa i de serveis (Saló de l'Ensenyament Estudia, Saló Futura), jornades d'orientació als instituts de secundària, jornades de portes obertes, premis, publicacions i programes d'acollida, d'allotjament i d'informació, i assessorament sobre beques i ajuts a l'estudi per a nous estudiants.

El programa «**Fem via**» atén les necessitats especials dels alumnes amb algun tipus de discapacitat i promou la igualtat d'oportunitats i la plena inclusió dels estudiants a la vida acadèmica, i també la sensibilització i la conscienciació de la comunitat universitària. Entre les activitats que duu a terme cal fer esment dels **programes d'acollida especials** per als estudiants de nou accés, **l'assessorament i el suport** continuat als estudiants discapacitats, els alumnes de suport als estudiants discapacitats, les **iniciatives d'accessibilitat**, les **ajudes tècniques** i la **borsa de treball** especialitzada que promou la inserció laboral.

FeinaUB ofereix als estudiants i titulats de la UB tot un seguit d'activitats, eines i serveis relacionats amb la inserció i l'orientació laboral. Per afrontar el pas al mercat laboral d'una manera òptima, disposa d'un equip d'orientadors i d'una borsa de treball i pràctiques en empreses i institucions.

A més, el Servei d'Atenció a l'Estudiant ha posat a l'abast de l'alumnat l'ús de l'Antena de **Porta22**, des del seu espai d'autoconsulta, per aconseguir informació i recursos per cercar feina. Es tracta de la primera antena que s'instal·la fora de l'Espai de Noves Ocupacions de Barcelona Activa, amb l'objectiu d'apropar una eina que faciliti a l'alumnat l'orientació professional i l'assessorament.

Antics UB és una associació integrada per més de 3.700 persones que pretén obrir la Universitat a la societat i promoure els lligams amb l'alumnat que ja ha acabat els estudis per tal de reforçar el seu sentiment de pertinença a la comunitat universitària, tot fomentant les relacions i donant assistència i suport per al desenvolupament professional. Aquest any s'ha celebrat la II Trobada d'Antics UB, coincidint amb l'acte d'inauguració de l'exposició «La nostra memòria d'un temps de silenci, 1950-1960».

3

LA UNIVERSITAT LÍDER EN FORMACIÓ

Oferta acadèmica
Altra oferta formativa
Serveis de suport a la docència

«Vaig escollir estudiar a la UB perquè és el centre més ben valorat per estudiar Química a l'Estat espanyol. I, a més, el fet de poder fer pràctiques al laboratori i en algunes empreses que facilita la UB et dona una marca de futur.»

Jacob Varela, estudiant de Química

«La formació ens dona moltes oportunitats, ja que cada dia canvien les eines de treball.»

Pilar Tarancón, personal d'administració i serveis del Departament de Metodologia de les Ciències del Comportament, Facultat de Psicologia

OFERTA ACADÈMICA

Al llarg del curs s'han dissenyat i aprovat un total de 49 ensenyaments de grau, verificats per l'ANECA (Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació), que constitueixen l'oferta de nous **graus** per al curs 2009-2010.

Pel que fa a les **licenciatures i diplomatures**, durant el curs 2008-2009 s'han rebut un total de 15.317 demandes en primera preferència per una oferta de 10.813 places, fet que ha situat la taxa de demanda en l'1,42. Els ensenyaments amb més sol·licituds en primera preferència han estat Medicina (1.642), Psicologia (908), Ciències Empresarials (811), Administració i Direcció d'Empreses (730) i Dret (724).

S'han posat en marxa 27 nous **màsters oficials** adaptats a l'espai europeu d'educació superior, la qual cosa ha significat una oferta de 115 màsters. En total, s'hi han matriculat 3.905 estudiants, i destaquen, pel nombre de matriculats, els màsters de Planificació Territorial i Gestió Ambiental i Química Avançada. Del total d'estudiants matriculats, 1.227 són de nacionalitat estrangera, i, per origen geogràfic, els estudiants

provenen principalment d'Iberoamèrica i, en el cas d'Europa, d'Itàlia.

Estudiants de llicenciatures i diplomatures 2008-2009

Àmbit	Estudiants matriculats	Estudiants nous	Titulats
Arts i humanitats	9.093	2.225	1.199
Socials i jurídiques	18.346	4.208	2.344
Experimentals i enginyeries	6.178	1.299	771
Salut	8.791	1.999	1.319
Educació	6.577	1.989	1.418
TOTAL	48.985	11.720	7.051

Estudiants de màsters oficials 2008-2009

Àmbit	Estudiants matriculats*	Estudiants nous*
Arts i humanitats	1.151	719
Socials i jurídiques	408	255
Experimentals i enginyeries	848	604
Salut	1.012	692
Educació	369	224
TOTAL	3.905	2.597

* S'hi inclouen els estudiants en centres adscrits.

Graus

- Antropologia Social i Cultural
- Biologia
- Bioquímica
- Biotecnologia
- Ciències Ambientals
- Ciències Biomèdiques
- Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport
- Ciències Polítiques i de l'Administració
- Cinema i Mitjans Audiovisuals
- Criminologia
- Dret
- Educació Infantil
- Educació Primària
- Educació Social
- Enginyeria Electrònica de Telecomunicació
- Enginyeria Informàtica
- Enginyeria Química
- Estadística
- Estudis Anglesos

- Estudis Àrabs i Hebreus
- Estudis Literaris
- Farmàcia
- Filologia Catalana
- Filologia Clàssica
- Filologia Hispànica
- Filologia Romànica
- Física
- Geografia
- Geologia
- Gestió i Administració Pública
- Història
- Història de l'Art
- Infermeria
- Infermeria - Sant Joan de Déu
- Informació i Documentació
- Lingüística
- Llengües i Literatures Modernes
- Matemàtiques
- Medicina
- Medicina Molecular
- Odontologia
- Pedagogia
- Podologia
- Psicologia
- Publicitat i Relacions Públiques
- Química
- Relacions Laborals
- Treball Social
- Turisme

Itineraris simultanis

- Física - Matemàtiques
- Matemàtiques - Enginyeria Informàtica

També s'han presentat les propostes de noves titulacions de màster, que han culminat amb l'aprovació de 15 noves titulacions, xifra que situa l'oferta global en 130 màsters previstos per al curs 2009-2010.

Màsters oficials aprovats per al curs 2009-2010

1. Agrobiologia Ambiental
2. Cirurgia Podològica
3. Creació Artística: Realismes i Entorns
4. Donació, Trasplantaments d'Òrgans, Teixits i Cèl·lules
5. Educació Interdisciplinària de les Arts
6. Educació Superior
7. Estudis d'Àsia i Pacífic
8. Filosofia Analítica
9. Fisiologia Integrativa
10. Formació del Professorat de Secundària Obligatòria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes
11. Llengua Espanyola i Literatures Hispàniques
12. Malalties Autoimmunitàries
13. Psicopedagogia
14. Recerca en Personalitat i Comportament
15. Rendiment Esportiu: Tecnificació i Alt Nivell

D'altra banda, s'han ofert 129 cursos de **postgrau**, 41 **certificats d'aprofitament** i 156 **programes de màster** amb 3.548, 482 i 4.612 estudiants, respectivament. Cal destacar la presència d'estudiants estrangers (el 16,3 % del total), fet que dóna una idea del grau d'internacionalització del tercer cicle.

Pel que fa als **programes d'extensió universitària**, s'han ofert 56 cursos amb 1.400 estudiants matriculats.

S'han gestionat i tramitat les sol·licituds de **beques de règim general** (4.863 de concedides), beques de **mobilitat** (650 de concedides) i beques de **convocatòria anticipada** adreçades als estudiants que inicien estudis per primera vegada (956 de concedides). El volum econòmic ha representat un total de 16.319.313 euros; 4.827.587 euros corresponents a l'exempció de despeses de matrícula de les tres convocatòries, 2.201.057 euros per a l'ajut de mobilitat general i 1.096.216 euros per a l'ajut de mobilitat especial. Els 8.194.453 euros restants han estat per a ajuts de llibres, desplaçament, residència i d'altres.

Beques concedides de primer i segon cicles

Àmbit	Convocatòria general i de mobilitat*
Primer i segon cicles	5.647
Arts i humanitats	1.081
Socials i jurídiques	1.316
Experimentals i enginyeries	646
Salut	1.398
Educació	1.206
Màsters oficials	377
Centres adscrits	445
TOTAL	6.469
% concessions/sol·licituds	64,6

*Inclou convocatòria anticipada.

Estudiants de màsters, postgraus i cursos d'extensió universitària 2008-2009

Àmbit	Postgrau	Màster	Extensió universitària
Arts i humanitats	179	310	181
Socials i jurídiques	452	671	185
Experimentals i enginyeries	61	163	229
Salut	734	1.615	188
Educació	103	85	407
ICE	60	-	-
IL3	2.441	1.768	210
TOTAL	4.030	4.612	1.400

«He triat la Universitat de Barcelona per la recomanació del meu cap, que me'n va donar molt bones referències. A més, un dels aspectes que més em va cridar l'atenció va ser la llarga història que té i que sigui un bon centre per aprendre idiomes.»

Yuki Kotake, arquitecta i estudiant d'Estudis Hispànics

D'altra banda, s'han concedit 168 **beques de col·laboració en departaments** convocades pel Ministeri d'Educació i Ciència (MEC), que han representat econòmicament 453.600 euros; s'han ofert 552 **beques de col·laboració en serveis** i unitats, que han representat un volum econòmic de 2.598.564 euros; dintre dels ajuts per al **programa DRAC** (Institut Joan Lluís Vives), s'han concedit un total de 73 ajuts i també s'han atorgat 115 ajuts per a Els Juliols de la UB.

En el marc del programa espanyol d'ajuts per a la **mobilitat d'estudiants Sèneca**, s'han concedit 87 beques per un import de 382.900 euros, i, per a **programes de mobilitat**, s'han atorgat 505 ajuts dins la Unió Europea i 22 ajuts a la resta del món, a més de 68 ajuts específics d'intercanvi.

En el context del **programa de mobilitat nacional SICUE**, s'han signat acords bilaterals amb 47 universitats de l'Estat espanyol i s'han ofert un total de 2.495 places. La Universitat de Barcelona ha estat la segona universitat de l'Estat en presència i recursos en els programes de mobilitat nacional.

Estudiants en el marc del programa de mobilitat nacional SICUE

Àmbit	UB origen	UB destinació
Arts i humanitats	51	100
Socials i jurídiques	29	69
Experimentals i enginyeries	17	35
Salut	28	46
Educació	21	42
Centres adscrits	7	21
TOTAL	153	313

Pel que fa als estudiants d'**estada temporal**, s'han acollit un total de 1.748 estudiants: 1.633 per mitjà de programes d'intercanvi internacionals i 115 per mitjà de beques d'intercanvi internacional.

Beques i ajuts concedits

Beques concedides	Nombre	Import (€)
Règim general i de mobilitat	5.513	16.319.313
Convocatòria anticipada	956	
Col·laboració amb departaments	168	453.600
Programa d'ajuts per a la mobilitat d'estudiants Sèneca	87	382.900
Col·laboració amb la UB	552	2.598.564

Ajuts concedits	Nombre
Programa DRAC	73
Programa de mobilitat	527
Específics d'intercanvi	68
Els Juliols de la UB	115

Ajuts per a la mobilitat d'estudiants de màsters oficials

S'han concedit 28 ajuts per a la mobilitat d'estudiants de màsters oficials per un import de 33.240 euros.

Màsters oficials	Nombre de Beques	Import (€)
Ecologia Fonamental i Aplicada	1	800
Psicogerontologia	23	21.400
Història i Cultura de l'Alimentació	3	8.280
Enginyeria Biomèdica	1	2.760
TOTAL	28	33.240

Estudiants d'estada temporal internacionals

Programes d'intercanvi	Estudiants
Sòcrates – ERASMUS	1.083
ERASMUS Mundus	4
Conveni bilateral	112
Programes específics EUA	230
Brethren Colleges Abroad (BCA)	43
California-Illinois	49
Dartmouth College	38
Knox College	38
Barcelona Center for International Studies (BCIS)	0
Council of International Education Exchanges (CIEE)	19
University of Pennsylvania	5
Consortium for Advanced Studies in Barcelona (CASB)	37
Case Western Reserve University	1
Sol·licitud individual	197
Programa European Mobility Scheme for Physics Students	1
Programa CINDA	2
Grup de Coïmbra	4
Beques	
MAEC-AECID	107
Fundació Carolina	8
TOTAL	1.748

ALTRA OFERTA FORMATIVA

IL3–Institut de Formació Contínua de la UB té com a **objectiu** l'impuls de la formació al llarg de tota la vida. La seva oferta formativa aglutina totes les disciplines en un conjunt ampli de cursos que poden ser presencials, semipresencials o no presencials i de durada diversa (des de màsters i postgraus fins a seminaris). A més, també disposa d'una formació a mida adreçada a les empreses. La seva **estratègia** aposta per la qualitat de l'ensenyament i la capacitat de resposta a les noves necessitats, pel reforç dels llaços de col·laboració amb les administracions públiques i amb els grups empresarials, així com per la consolidació de la presència a l'Amèrica Llatina i Europa.

Aquest curs, en la modalitat de **cursos en obert** s'han programat un total de 113 màsters, 76 cursos de postgrau i 298 programes de curta durada, amb 2.792, 1.536 i 16.820 estudiants, respectivament. Del total d'alumnes no presencials, 13.974 són alumnes de l'oferta de crèdits de lliure elecció.

Pel que fa al professorat, hi han participat 2.457 docents, dels quals 1.863 són externs. Destaquen també la col·laboració amb 545 empreses i els 297 convenis de cooperació educativa, així com la posada en marxa d'una oferta conjunta d'anglès semipresencial amb l'Escola d'Idiomes Moderns (EIM).

Estudiants IL3. Cursos en obert

Tipus de curs	Estudiants	Hores	Estudiants formació corporativa
Presencial	2.434	40.866	2.227
Semipresencial	473	7.729	878
No presencial	18.241	41.370	6.739
TOTAL	21.148	89.965	9.844

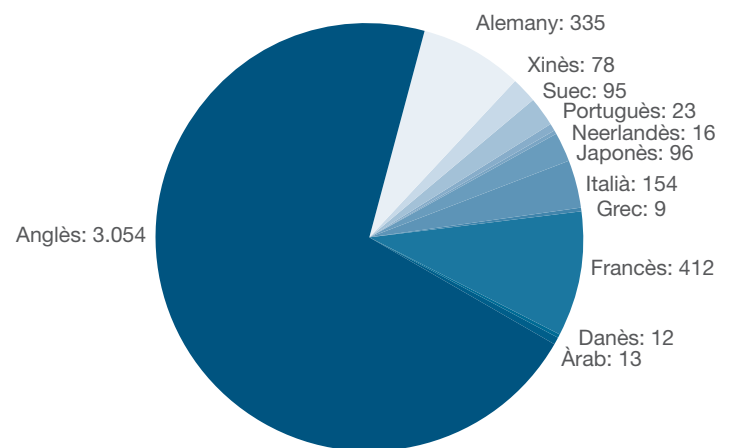

L'Escola d'Idiomes Moderns, fundada l'any 1953, ofereix formació en llengües estrangeres al conjunt de la comunitat universitària, i també a institucions públiques i privades, amb una marcada vocació de qualitat i exigència formal. L'aprenentatge s'estructura segons dos tipus de cursos: cursos ordinaris de nivell i cursos extraordinaris d'introducció, d'activació de nivell, de fluïdesa oral, de preparació d'exàmens o per a estudiants de diferents disciplines universitàries.

Aquest curs ha tingut 4.297 estudiants i més de 64 professors, i ha ofert cursos de 16 llengües: alemany, amazic (berber), anglès, àrab, danès, finès, francès, grec, italià, japonès, neerlandès, noruec, portuguès, rus, suec i xinès.

A més, s'han organitzat 3.844 proves de nivell i, en relació amb el Servei Extern d'Idiomes (SEI), s'han programat 86 cursos que han comportat 4.732 hores i un total de 925 estudiants.

Estudiants de l'Escola d'Idiomes Moderns 2008-2009

Estudis Hispànics és la institució encarregada de la formació en llengua i cultura espanyoles per a estudiants estrangers, amb més de seixanta anys de tradició. Organitza i imparteix cursos d'espanyol per als estudiants participants en programes ERASMUS i convenis bilaterals, i s'encarrega de dur a terme els exàmens per als diplomes d'espanyol com a llengua estrangera (DELE), convocats per l'Institut Cervantes. També dissenya, organitza i imparteix cursos per a grups amb necessitats i requisits específics.

Aquest any acadèmic s'hi han matriculat 2.516 estudiants, dels quals 423 són estudiants del programa Erasmus i 815 han participat al 57è Curso de estudios hispánicos, lengua y cultura españolas para extranjeros; s'han impartit 15 cursos intensius, amb un total de 454 estudiants matriculats, així com cursos especials, entre els quals destaquen Español para los negocios, Conversar en español, Escribir en español i Español hablado en situaciones cotidianas. Finalment, al DELE hi han participat 306 candidats.

L'activitat de formació en llengua catalana dels **Serveis Lingüístics** ha consistit en cursos anuals, semestrals i intensius d'estiu, dels nivells A1, A2, B1, B2, C1 i C2 del Marc europeu comú de referència, reconeguts amb els certificats oficials per la Generalitat de Catalunya i amb crèdits de lliure elecció; també s'ha dut a terme la formació lingüística del PDI per a l'obtenció del Certificat de suficiència en llengua catalana per a la docència a la UB, equivalent al nivell C de la Generalitat, cursos específics per al PAS i proves de coneixement de llengua catalana. El curs 2008-2009 s'han fet un total de 186 cursos i hi ha hagut 3.032 persones matriculades.

«Un dels principals reptes de la docència universitària és formar personal que sigui vàlid i competent a escala europea. Ara, amb Bolonya, es podrà exercir a altres països sense inconvenients.»

Esther Pérez, professora titular de la Facultat de Medicina.
Investigadora en l'àmbit de les neurociències

Durant l'estiu del 2009 s'ha organitzat la 13a edició d'Els Juliols, que inclouen un programa especial per a sèniors (de més de 60 anys), i la Universitat d'Estiu de les Dones, de Cornellà. En conjunt, s'hi han matriculat 2.664 alumnes i 478 professors han impartit els 49 cursos dins les àrees d'art i humanitats, de ciència, natura i medi ambient, de recursos i creixement personal, de salut i de societat i política.

També s'han impartit els cursos en llengües internacionals que formen la primera edició de la **UB International Summer School**, que inclou Els Juliols Linguae, Els Juliols Creativity (en el marc de la primera Summer School on Management of Creativity in an Innovation Society, organitzada conjuntament amb la HEC Montréal) i la 2nd Summer School on Development: «Migration: Analyses, Practices and Policies», dins el marc del Grup de Treball ACP de la xarxa universitària europea Grup de Coïmbra. En total, hi han participat 169 alumnes i 83 professors.

D'altra banda, en col·laboració amb l'Ajuntament de Maó, el Consell Insular de Menorca, el Govern de les Illes Balears i les universitats de les Illes Balears i Jaume I de Castelló de la Plana, ha tingut lloc la 14a edició de la **Universitat Internacional de Menorca Illa del Rei (UIMIR)**. S'han programat 11 cursos de temàtiques variades, i han participat en l'edició 55 professors i 180 alumnes.

Altra oferta formativa. Estudiants 2008-2009

Escola d'Idiomes Moderns	4.297
Estudis Hispànics	2.516
Serveis Lingüístics	3.032

SERVEIS DE SUPORT A LA DOCÈNCIA

L'Oficina de Convergència Europea (OCE) té com a missió fonamental **impulsar i promoure** les actuacions i iniciatives per a l'adaptació dels estudis als requisits i les característiques de l'espai europeu d'educació superior; **assessorar** sobre els processos que han de permetre la implicació de la Universitat de Barcelona en la construcció d'aquest espai; **promoure** projectes i experiències d'innovació educativa; donar suport als diferents programes i plans dels centres destinats a dinamitzar aquest procés, i fer de servei de **documentació**, elaborant guies sobre els aspectes clau de la implantació.

El **Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)** dóna suport al personal docent i investigador gestionant i oferint els recursos d'informació i serveis útils per a la seva tasca, així com assessorant en l'elaboració de materials i l'edició de publicacions, en els drets d'autor, en l'ús de plataformes i eines docents i en la innovació docent.

S'estructura en 16 punts de suport a la docència (PSD) ubicats a cadascuna de les biblioteques, una Unitat de Suport a la Docència (USD) especialitzada en l'elaboració de materials docents, una Unitat d'Innovació i Difusió (UID) que gestiona les convocatòries del Programa de millora i d'innovació docent (PMID) i l'Oficina de Difusió del Coneixement (ODC), per assessorar en temes de drets d'autor i utilització de materials aliens.

Durant aquest any s'ha implementat la nova aplicació de gestió de biblioteques *Millennium Integrated Library System*; s'ha dut a terme una important expansió de la biblioteca digital amb noves col·leccions especials, comunitats i col·leccions, a més de noves incorporacions a la Biblioteca Virtual Cervantes; s'ha implementat el *ReCercador*, un nou

sistema global de cerca de recursos electrònics, i s'ha posat en funcionament el Servei de Consultes-Docència 24x7.

Dades del CRAI- Biblioteques

Fons

	Total	Ingressat el 2008
Monografies ⁽¹⁾	1.608.909	54.350
Revistes ⁽¹⁾	49.749	19.548
Bases de dades	328	8
Altres materials	89.147	2.242

(1) Inclou format en paper i electrònic ingressat per compra o donatiu.

Serveis

Usuaris que visiten les biblioteques	5.394.602
Préstecs	688.373
Préstec interbibliotecari (Servei d'obtenció de documents UB)	
demanda emesa	9.768
demanda rebuda	25.203
Accessos al catàleg	3.989.632
Accessos a revistes electròniques	457.676

Instal·lacions

Superfície total (m ²)	38.624
Punts de lectura	6.221
Ordinadors d'ús públic ⁽²⁾	774
Fotocopiadores	31
Aparells lectors/reproductors	94

(2) Inclou els ordinadors portàtils.

La Universitat de Barcelona considera la docència de qualitat un dels seus objectius prioritaris. El **Programa de millora i innovació docent** aposta per la millora continuada de la docència, donant impuls i suport a la innovació docent i estimulant activitats d'intercanvi d'experiències docents.

En aquest sentit, s'han convocat els ajuts a **projectes d'innovació docent** (PID) i s'ha resolt la convocatòria corresponent al 2008, amb una dotació econòmica prevista de 152.000 euros, que s'ha destinat a 53 projectes d'innovació docent. També s'ha donat suport a la convocatòria d'ajuts a projectes per a la millora de la qualitat docent de la Generalitat de Catalunya a les universitats catalanes, dins la qual s'han rebut 24 ajuts. Pel que fa als **grups d'innovació**, s'ha dut a terme l'acreditació per a 50 grups d'innovació docent consolidats, el reconeixement de 30 grups d'innovació docent i la convocatòria específica d'ajuts per a grups consolidats d'innovació docent.

L'**Institut de Ciències de l'Educació (ICE)** de la Universitat de Barcelona, creat l'any 1969, es troba al servei de la formació intel·lectual i cultural de les persones que es dediquen a les tasques educatives, mitjançant l'estímul i l'orientació permanents i l'anàlisi de la labor pròpia de la universitat, amb l'objectiu del perfeccionament i la millora del seu rendiment. Entre les seves funcions, analitza les necessitats de formació del professorat i dissenya les propostes d'actuació; promou i afavoreix les innovacions educatives; assessora i orienta la recerca; desenvolupa accions d'assessorament, publicació i difusió de bones pràctiques, i elabora materials per a la formació en diferents suports.

En relació amb l'**avaluació de la docència**, s'ha administrat l'enquesta d'opinió de l'alumnat a 5.647 grups d'estudiants, amb una participació del 58,8 %. El procés ha representat la

realització i el tractament de 138.826 enquestes i s'han elaborat 5.007 informes per a un total de 3.906 professors amb docència en 2.603 assignatures.

Cal destacar que s'ha dut a terme la sisena convocatòria d'avaluació de l'activitat docent del professorat, feta amb el nou Manual d'avaluació, acreditat per AQU Catalunya, en què s'han emès 308 informes, el 97,7 % dels quals han estat favorables.

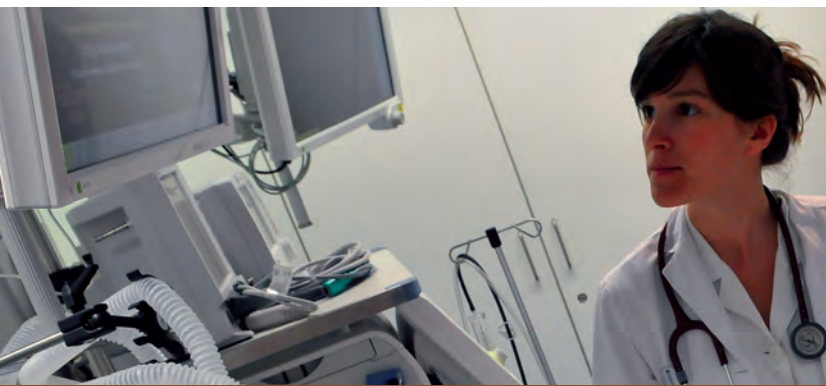
Activitat de l'ICE

Activitats Formatives	Persones matriculades
Formació permanent del professorat d'educació infantil, primària, secundària, formació professional i d'altres professionals de l'àmbit sociocomunitari	7.960
Jornades i congressos	2.238
Altres activitats	5.722
CAP: formació inicial del professorat d'educació secundària	2.517
Formació del professorat d'universitat	3.242
Normalització lingüística	199
Postgraus i màsters	170
TOTAL	14.088

4

LA UNIVERSITAT CAPDAVANTERA EN RECERCA

Recerca
Transferència de tecnologia i coneixement
Tercer cicle

«Hi ha diversos aspectes que em van cridar l'atenció de la UB, com les infraestructures, els laboratoris o els Serveis Científicotècnics, que tenen un nivell científic molt alt. A més, la posició de Barcelona és força estratègica i et permet fer recerca tant dins com fora d'Europa.»

Ester Robles, colombiana, estudiant de doctorat de la Facultat de Geologia

«El principal potencial que té la UB és el capital humà, tant en el vessant de l'aptitud (els coneixements, les habilitats, l'ofici, el *know-how*) com pel que fa a les seves actituds en el treball (interès, motivació, ganes de fer coses).»

Miquel Villarrubia, professor titular de la Facultat de Física.
Investigador en l'àmbit del medi ambient i les energies renovables

RECERCA

La Universitat de Barcelona és líder en recerca universitària a l'Estat espanyol, com posen de manifest els principals rànquings internacionals: l'Academic Ranking of World Universities —conegut com a «rànquing de Xangai»— i el World University Rankings, que publiquen *Times Higher Education* & *QS Quacquarelli Symonds*. El seu principal potencial procedeix de les 6.143 persones (4.513 investigadors i becaris, 612 tècnics i 1.018 auxiliars) que, conjuntament amb altres membres externs, formen part dels grups consolidats, grups singulars i grups emergents reconeguts recentment per la Generalitat de Catalunya, els quals, d'una manera o d'una altra, participen en les tasques que es duen a terme en el marc dels projectes i d'altres accions i activitats relacionades.

Quant al **Pla estratègic de recerca**, s'ha impulsat la creació de nous instituts i centres de recerca amb la finalitat de potenciar la interdisciplinarietat i coordinar la recerca que diferents grups desenvolupen de manera complementària.

Actualment, a la Universitat hi ha 11 instituts de recerca, 2 instituts universitaris, 11 centres de recerca, 9 observatoris i 3 centres de documentació. Així mateix, es participa, juntament amb altres institucions, en 13 centres o instituts més i en 2 instituts interuniversitaris.

S'ha dut a terme una convocatòria per incentivar el desenvolupament de projectes de recerca precompetitius en ciències socials i humanes i, alhora, fer possible iniciar projectes que, havent estat presentats a convocatòries i havent obtingut una avaluació científica satisfactòria, no han rebut finançament.

Instituts i centres de recerca propis

Institut de Biomedicina (IBUB)
 Institut de Ciències del Cosmos (ICCUB)
 Institut de Dret Públic (IDP)
 Institut de Matemàtica (IMUB)
 Institut de Nanociència i Nanotecnologia (IN2UB)
 Institut de Química Teòrica i Computacional (IQTUB)
 Institut de Recerca de l'Aigua
 Institut de Recerca de la Biodiversitat (IRBio)
 Institut de Recerca en Cervell, Cognició i Conducta (IR3C)
 Institut de Recerca en Cultures Medievals (IRCUM)
 Institut de Recerca en Economia Aplicada Regional i Pública (IREA)
 Institut de Recerca en Nutrició i Seguretat Alimentària
 Institut de Recerca Geomodels
 Institut del Pròxim Orient Antic (IPOA)
 Centre de Recerca d'Alta Muntanya
 Centre de Recerca de Biodiversitat dels Mamífers Terrestres
 Centre de Recerca de Desenvolupament del Medicament
 Centre de Recerca en Economia del Benestar (CREB)
 Centre de Recerca d'Estudis de Ciutadania i Societat Civil (CISC)
 Centre de Recerca de Federalisme Fiscal i Economia Regional
 Centre de Recerca Polis: Intervenció Ambiental, Art i Societat
 Centre de Recerca en Primats
 Centre de Recerca en Teories i Pràctiques Superadores de Desigualtats
 Duoda Centre de Recerca de Dones

D'acord amb el IV Pla de recerca i innovació de Catalunya (2005-2008), el mapa de grups de recerca està constituït per 229 grups de recerca consolidats, 14 grups emergents i 10 de singulars, a més de 20 grups gestionats per l'IDIBAPS i 2 per l'IDIBELL. Dins del Pacte nacional per a la recerca i la innovació (PNRI) i del nou Pla de recerca i innovació, s'han presentat a la convocatòria d'ajuts de l'any 2009 263 sol·licituds per a grups de recerca consolidats, 38 sol·licituds per a grups de recerca emergents i 19 per a grups singulars.

Quant a la producció científica dels investigadors, recollida a través de les bases de dades internacionals de l'Institut for Scientific Information (ISI), s'han dut a terme 3.323 col·laboracions, 2.888 de les quals figuren al Science Citation Index Expanded (SCI), 375 al Social Sciences Citation Index (SSCI) i 60 a l'Arts & Humanities Citation Index (A&HCI).

Durant aquest any, els ingressos derivats de l'activitat de recerca captats pels diferents departaments han estat de 44.493.667 euros per a un total de 432 projectes.

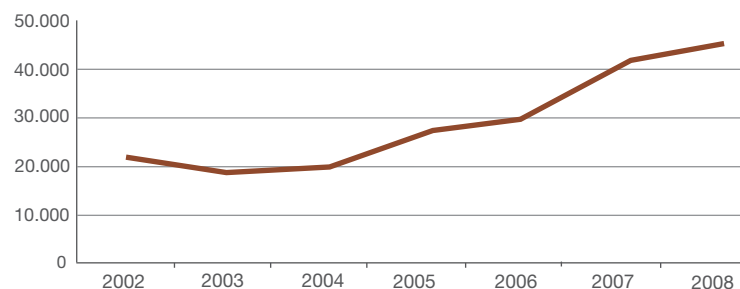
D'altra banda, el nombre total de convenis signats ha estat de 553, i l'import dels convenis vinculats a la recerca, un total de 177, ha representat un volum d'ingressos d'11.259.815,29 euros.

Ingressos per recerca

	Projectes	Import
Projectes i accions especials	383	32.738.755
Infraestructures	49	1.548.630
Ajuts		10.206.281
TOTAL	432	44.493.667

L'Oficina de Projectes Internacionals (OPIR) s'encarrega de la promoció i el suport a la presentació i a la gestió de projectes internacionals. Durant aquest any s'han signat 32 projectes dins del VII Programa marc de la Comissió Europea, per un import total de 14.251.336 euros, en els capítols següents: Infraestructures de recerca; Recerca destinada a les petites i mitjanes empreses (PIME); Medi ambient (inclòs el canvi climàtic); Salut; Tecnologies de la informació i la comunicació; Alimentació, agricultura i pesca, i biotecnologia; Seguretat; Ciències socioeconòmiques i humanitats; programa Idees del CER i programa Persones-accions Marie Curie. A més, també s'ha participat en diverses xarxes temàtiques europees i consorcis amb altres universitats, com per exemple Eurolife, xarxa que agrupa set prestigioses universitats europees en ciències de la vida i que enguany compleix el desè aniversari, efemèride que s'ha celebrat a la UB amb sessions de treball i conferències d'investigadors d'alt nivell obertes a investigadors i estudiants.

Evolució dels ingressos per recerca (milers d'euros)

Ingressos per recerca i transferència de tecnologia del Grup UB (milers d'euros)

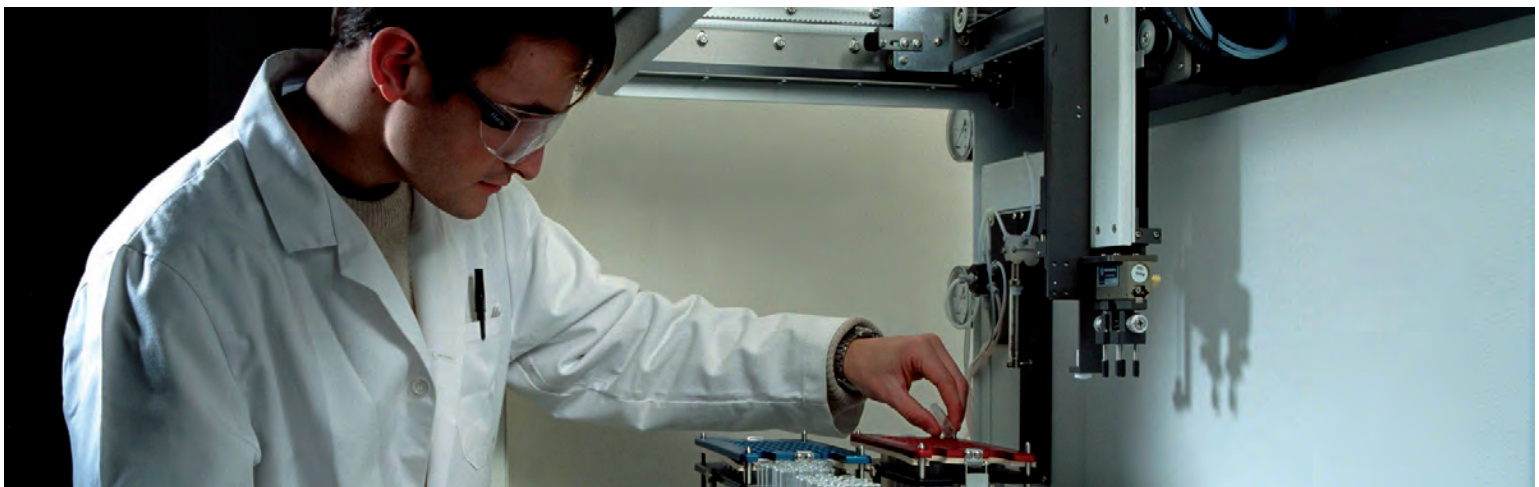
	Import
Projectes de recerca*	52.882
Projectes de recerca-contractes FBG	13.663
Infraestructures	1.549
Altres ajuts	10.206
Convenis UB	10.142
Convenis FBG	1.816
TOTAL	90.258

* Inclou Universitat de Barcelona, Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer (IDIBAPS), Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL), Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), Institut de Recerca Biomèdica (IRB) i Parc Científic de Barcelona (PCB).

El Parc Científic de Barcelona

És un motor de recerca potent i singular, establert ara fa dotze anys, que ha esdevingut un dels agents de recerca, innovació i transferència més rellevants del context nacional i internacional. Té com a finalitats potenciar la recerca d'excel·lència; dinamitzar la relació entre la universitat i l'empresa, i impulsar la creació de noves empreses i instituts. Enguany acull més de 2.200 professionals, 4 instituts de recerca, més de 50 empreses, una incubadora d'empreses biotecnològiques, més de 70 grups de recerca i una àmplia oferta tecnològica de suport a la recerca, i organitza més de 120 activitats de promoció de la cultura científica i de foment de noves vocacions científiques en què participen prop de 6.000 persones.

Està immers en un ambiciós procés d'expansió que es preveu que finalitzarà l'any 2011 i que li permetrà augmentar la seva superfície fins a tenir 96.000 m².

A les **infraestructures i obres** cal destacar la continuació de la fase II, amb la construcció de quasi 50.000 m², en els quals s'ha dut a terme l'ampliació de l'Edifici Modular de Laboratoris, l'Edifici Clúster, la construcció de l'Edifici de Serveis i de l'Edifici d'Energies, la rehabilitació de les torres B i C, així com la finalització de la rehabilitació de l'Edifici Administració.

Pel que fa a les reformes i millores, les principals actuacions han estat l'expansió dels laboratoris de l'IRB, l'ampliació de l'empresa Advancell, la millora de les instal·lacions de l'empresa Kymos i l'Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC), i també la inauguració d'un laboratori de l'empresa Prous Institute.

En l'àmbit de la **recerca** el conjunt d'equipaments i recursos tecnològics i humans dedicats a la recerca conforma l'anomenada «oferta tecnològica». Sobre la base del seu perfil d'activitat, es poden separar dues grans unitats de treball: les plataformes tecnològiques, estructures destinades a oferir recursos tecnològics d'alt nivell acompanyats de coneixements científics elevats, i els serveis de suport científic, que engloben un important conjunt d'equips i instal·lacions centralitzats de suport a la recerca. Enguany es disposa de 9 plataformes tecnològiques i de 3 unitats de serveis de suport científic.

Les **plataformes tecnològiques** han obtingut 5 nous projectes de recerca en convocatòries competitives, entre les quals destaca «Nanosost: hacia una nanotecnología responsable y segura», concedit pel Ministeri de Ciència i Innovació i l'empresa de la Bioincubadora PCB-Santander Endor Nanotechnologies.

Destaca l'avenç dut a terme pel Grup de Recerca de Neurociència Cognitiva en l'estudi de les bases generals del pro-

cessament del llenguatge, la plataforma de Drug Discovery, la plataforma de Microscòpia Avançada, així com l'activitat desenvolupada pels tres grups que integren el Laboratori de Simulació Computacional i Modelització (CoSMo Lab). D'altra banda, s'ha constituït el Patronat de la Fundació Institut Català de Ciències del Clima.

En relació amb **altres projectes de recerca**, s'han obtingut un total de 23 projectes nous que provenen de la Unió Europea, d'organismes públics de l'Administració central, i també de l'Administració autonòmica i d'altres organismes privats com ara la Fundació Marató de TV3, la Fundación Española para la Ciencia y la Tecnología o la fundació privada European Science Foundation, entre d'altres.

A més, s'han signat 30 **contractes** nous, amb empreses establertes a les instal·lacions del Parc Científic i amb empreses de l'Estat espanyol o d'altres països europeus.

En l'àmbit de la innovació hi destaca la **Bioincubadora PCB-Santander**, projecte iniciat l'any 2002 amb l'objectiu de participar en l'enfortiment a llarg termini del teixit d'empreses de base tecnològica en el sector de la biotecnologia a Catalunya, contribuir a l'establiment d'una massa crítica en R+D+i i promoure la innovació i la competitivitat en l'àmbit global, ha inaugurat aquest curs l'espai ocupat per les empreses que la integren.

Les despeses d'R+D del conjunt d'empreses que formen part de la segona generació de la Bioincubadora han estat de 3.130.000 euros, amb una facturació d'1.396.000 euros i una facturació destinada a exportacions de 697.000 euros.

Pel que fa a les **accions d'àmbit internacional** relacionades amb la recerca i la innovació, l'any 2008 ha estat el segon any d'activitat de la Red Emprendia (Red Universitaria Iberoamericana de Incubación de Empresas), a iniciativa de la Universitat de Barcelona i la Universitat de Santiago de Compostel·la, i amb el suport del Banco de Santander. Amb l'objectiu de continuar promovent fórmules de col·laboració per facilitar la transferència de coneixement i l'esperit emprenedor, han tingut lloc quatre reunions amb les jornades de treball corresponents.

Un altre element central de la recerca són els **Serveis Científicotècnics**, una unitat que integra estructures científiques i tecnològiques especialitzades i amb personal específic altament qualificat que donen suport científic i tecnològic als projectes d'investigació desenvolupats tant pels grups de recerca de la Universitat de Barcelona i els grups de recerca d'altres entitats públiques com per empreses privades. Des del 2005 disposa de la certificació ISO 9001:2000.

Les seves **unitats tècniques**, que ocupen actualment més de 6.000 m² distribuïts en tres campus, s'han especialitzat en els àmbits de la ressonància magnètica nuclear, la microscòpia avançada i les tècniques afins, l'espectrometria de masses, les tècniques especialitzades de suport en ciències de la vida i les anàlisis químiques elemental i molecular.

Durant aquest any, hi han treballat 475 **investigadors** com a titulars de projectes de recerca propis, 426 investigadors titulars de projectes d'altres institucions públiques i 306 usuaris corresponents a 244 empreses privades. Pel que fa a aquestes **empreses**, 212 tenen la seu social a Catalunya, 167 són pimes i 45 són grans empreses. Els sectors econòmics són el farmacèutic, el químic, el metal·lúrgic i les empreses emergents amb un fort component de recerca i desenvolupament.

Les **tècniques** més sol·licitades han estat les que integren la Unitat d'Anàlisi de Metalls (AA, FRX, ICP), la genòmica, la ressonància magnètica nuclear, les tècniques separatives, el polimorfisme i la calorimetria, la difracció de raigs X, la microscòpia electrònica de rastreig, la citometria, la microscòpia electrònica de transmissió i la cromatografia de gasos-espectrometria de masses.

Els tècnics han participat en 125 activitats formatives, han pres part com a coautors en 95 publicacions indexades i han organitzat o impartit sessions formatives en 23 cursos. Així mateix, han atès un total de 62 visites, tant d'investigadors procedents de diverses universitats —nacionals i internacionals— com d'empreses privades.

A més, s'han inaugurat els nous espais de la Unitat de Microscòpia Electrònica i del Banc de Teixits Neurològics, i s'han adquirit 5 nous equips concedits en la convocatòria corresponent al PEIR de la Generalitat de Catalunya. Finalment, 4 unitats han participat en 8 assaigs amb caràcter d'interlaboratoris en què participen diferents centres públics i privats amb l'objectiu de valorar l'aptitud dels participants.

Els Serveis Cientificotècnics

Personal	140
Valoració de l'equipament científic (milions d'euros)	37,2
Superfície	6.000m ²
Empreses externes	244
Usuaris	1.207
Usuaris interns (investigadors principals)	475
Facturació total (milions d'euros)	3,36
Facturació externa (milions d'euros)	2,20

TRANSFERÈNCIA DE TECNOLOGIA I CONEIXEMENT

Amb la finalitat d'augmentar l'eficàcia i l'agilitat del sistema de transferència de tecnologia i coneixement, s'ha dut a terme una reorganització dels agents implicats, de manera que tots han quedat integrats orgànicament dins de la **Fundació Bosch i Gimpera**. Creada l'any 1983, és una institució especialitzada en la transferència de coneixement, tecnologia i innovació i té com a objectiu promoure i facilitar que els resultats de la recerca, les capacitats científicotècniques i el coneixement generat arribin a la societat, mitjançant contractes de recerca amb empreses o institucions, llicències de patents o la creació de noves empreses. Entre els seus objectius de futur figura continuar sent una institució pionera en el desenvolupament de nous projectes per facilitar la connexió entre la Universitat i les noves demandes i realitats socials, i promoure la innovació i la cultura emprenedora.

La promoció i la gestió de la transferència es desenvolupa a través de quatre agents principals:

1. El **Centre de Patents** duu a terme una tasca de recerca, documentació, divulgació i docència en el camp de la propietat intel·lectual i industrial, a més d'oferir serveis adreçats al públic en general i, especialment, a les entitats vinculades al Grup UB i al Parc Científic de Barcelona sobre la protecció per patent dels resultats de la recerca. La seva tasca docent i divulgadora l'ha fet esdevenir el punt de referència per a la docència en matèria de propietat intel·lectual i industrial a l'Estat. Entre les seves activitats cal destacar l'organització de les Jornades d'Estudi i Actualització en Matèria de Patents, la redacció i tramitació

«La UB és una de les universitats més prestigioses i competitives a escala espanyola, i l'Hospital Clínic és dels primers a escala europea en l'àmbit de la neurociència, i en altres àrees de recerca.»

Esther Pérez, professora titular de la Facultat de Medicina.
Investigadora en l'àmbit de les neurociències

de disset sol·licituds de patents espanyoles i onze sol·licituds internacionals de patent (PCT) i la col·laboració en diverses activitats organitzades per ACCIÓ de la Generalitat de Catalunya, per la Cambra de Comerç de Barcelona, per l'Oficina Española de Patentes y Marcas, com ara el Fòrum d'Innovació i Patents, i en el Dia de l'Emprenedor de Barcelona Activa.

2. L'Agència de Valorització i Comercialització dels Resultats de la Investigació (AVCRI) és responsable de la promoció i la gestió de la transferència dels resultats de la recerca mitjançant la identificació, la valoració, la protecció i la comercialització de la propietat industrial i intel·lectual. Té com a missió aconseguir que la transferència dels resultats de la investigació feta es dugui a terme de manera òptima i d'acord amb estàndards internacionals, i alhora es genera una cultura d'apreciació del valor social de la investigació.

Com a **projectes de transferència**, considera aquells resultats de projectes d'investigació que són originals, que poden ser protegits i l'aplicació dels quals respon a una necessitat no coberta en la societat i que, per tant, posseeixen un elevat potencial de transferència.

Activitat de transferència de l'AVCRI-2008

Propostes avaluades	39
Sol·licituds de patents	21
Extensions internacionals de patents	13
Registre de la Propietat Intel·lectual	5
Acords de confidencialitat amb empreses	27
Acords de llicència	5

La investigació acadèmica ha de concentrar-se en etapes molt inicials del producte. Per tal de situar els projectes de transferència a un nivell precomercial cal portar a terme un desenvolupament addicional dirigit al concepte de producte final, i acompanyar-lo amb activitats de promoció i desenvolupament de negoci. Per dur a terme aquest procés, s'utilitzen tres línies diferents de recursos per a la valoració: el Fons UB (s'han invertit 57.250 euros en 3 projectes); el Programa de projectes de valorització UB-Banco Santander (PPV) (s'ha resolt la segona convocatòria, amb una dotació econòmica d'un milió d'euros, a la qual s'han presentat 42 projectes), i les subvencions públiques (aquest any s'ha aconseguit d'ACCIÓ COPCA finançament per a 3 projectes amb una dotació econòmica de 238.160 euros).

Activitat de valoració de l'AVCRI-2008

	Projectes finançats	Import (€)
Fons UB	3	57.250
Programa de projectes de valoració UB-Banco Santander	10	1.000.000
Subvencions públiques	3	238.160

Cicle de vida d'un projecte de transferència

3. L'**Àrea Centre d'Empreses** té la missió de donar suport a les iniciatives dels emprenedors, especialment pel que fa a la creació de noves empreses de base tecnològica. És el trampolí tecnològic de la UB dins la Xarxa de Trampolins Tecnològics d'ACC1Ó i col·labora amb el Centre de Patents i l'Agència de Valorització i Comercialització de Resultats de la Investigació (AVCRI).

Entre les activitats dutes a terme cal destacar l'assessorament de **més de setze noves empreses de base tecnològica**, de les quals quatre han rebut l'ajut Gènesi del CIDEM, una ha rebut préstecs Capital Concepte, una altra ha estat aprovada per al préstec NEOTEC del CDTI i dues més han tancat acords amb fons d'inversió privats. També ha iniciat una nova línia de negoci de **consultoria per a empreses del sector biotecnològic**; ha dut a terme **dotze auditories tecnològiques a grups de recerca de la UB amb l'objectiu de detectar possibilitats de comercialització de tecnologies**; ha fet el seguiment de les empreses *spin-off* participades per la UB a través de la societat Cultura Innovadora i Científica UB (CIC-UB); ha contribuït a la **gestió de la Xarxa UniBA**, la xarxa universitària de Business Angels, formada per les cinc universitats catalanes amb més trajectòria en transferència de tecnologia, i ha dut a terme tota una sèrie d'activitats de **formació i promoció d'emprenedoria**.

4. L'**Àrea de Transferència de Tecnologia** posa a l'abast de les empreses, les institucions i la societat tot el potencial de recerca, amb l'objectiu de cobrir les necessitats científicotecnològiques, tot promovent la innovació tecnològica i millorant-ne la competitivitat.

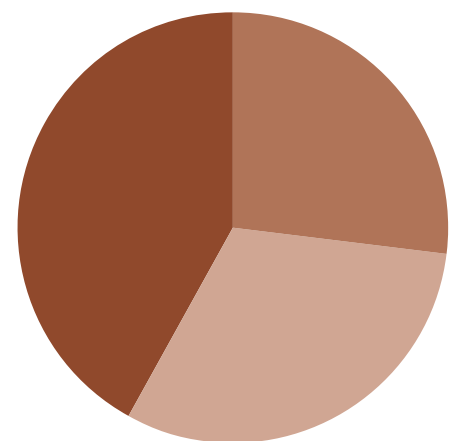

Entre les activitats dutes a terme, cal destacar que ha participat en diverses **fires i jornades** en els àmbits de l'agricultura i la ramaderia, l'aigua, la construcció, la nàutica, el medi ambient, la química, els materials i l'electrònica i la maquinària, i ha continuat gestionant les **xarxes de referència** de la Generalitat de Catalunya següents: Xarxa de Referència en Tecnologia dels Aliments (XaRTA); Xarxa de Referència en Materials Avançats per a l'Energia (XaRMAE); Xarxa de Referència en Economia Aplicada (XREAP); Xarxa de Referència en Economia i Polítiques Públiques (XREPP) i Xarxa de Referència en Química Teòrica i Computacional (XRQTC). D'altra banda, conjuntament amb la Cambra de Comerç de Barcelona i l'agència ACCIÓ de la Generalitat de Catalunya, s'ha posat en marxa la primera edició del **Programa de dinamització de la innovació a l'empresa** per potenciar la millora de la competitivitat de les empreses i el seu creixement a través de la innovació, i també s'ha creat el **Centre d'Innovació i Tecnologies Avançades** de la UB, que pretén reunir els grups actius en transferència de coneixement per fomentar-ne la col·laboració i les sinergies.

A més, també s'encarrega de promoure i gestionar els **contractes i convenis** que els investigadors estableixen amb el sector privat o a través de certes convocatòries públiques espanyoles o europees, i que durant aquest any han representat un total de 36.667.729 euros i 925 contractes. Sectorialment, la contractació amb empreses s'ha concentrat en el sector farmacèutic i de química fina, amb el 32,73 % dels projectes i el 40,12 % dels imports contractats com a destinataris principals.

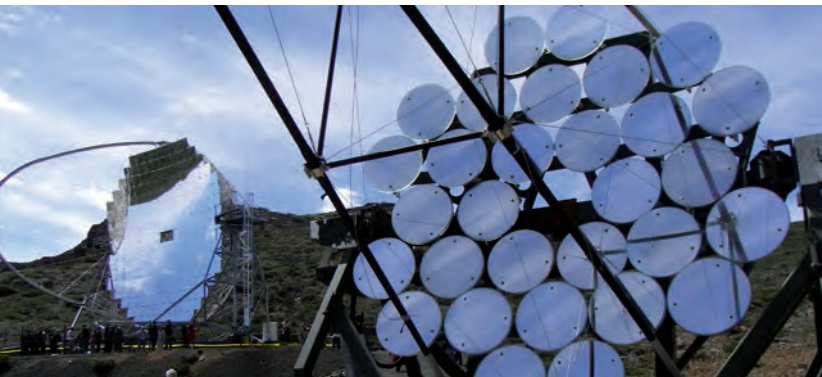
Contractes i convenis de la FBG

	Nombre	Import (milers d'€)
Projectes	601	16.080
Projectes europeus	34	12.405
Convenis de col·laboració	240	1.816
Gestió de programes i serveis	50	6.367
TOTAL	925	36.668

- Unió Europea (34 projectes)
- Empreses (275 projectes)
- Administracions i institucions (326 projectes)

TERCER CICLE

Durant aquest curs, s'han ofert un total de 68 **programes de doctorat**, 57 dels quals adaptats a l'espai europeu d'educació superior (EEES). Es tracta de programes que consten d'un període de formació corresponent a un o diversos màsters universitaris oficials i d'un període d'investigació organitzat, anomenat «estudis de doctorat», que finalitza amb la lectura i la defensa de la tesi corresponent. Així mateix, s'han mantingut 11 programes no adaptats a l'espai europeu, en què els alumnes han de superar 32 crèdits com a condició prèvia a l'obtenció de la suficiència investigadora que habilita per a l'inici de la tasca de recerca.

S'han matriculat 3.905 alumnes en màsters universitaris oficials (incloent-hi els centres adscrits), dels quals el 32,2 % són estudiants estrangers, i hi ha hagut 685 alumnes matriculats en programes de doctorat no adaptats (dels quals el 29,7 % són estrangers).

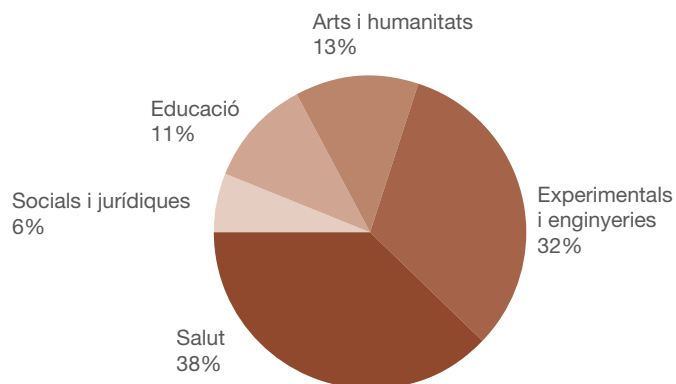
Així mateix, els alumnes matriculats en el procés d'elaboració de la tesi doctoral han estat 2.734, dels quals 936 han accedit al període d'investigació en el marc d'estudis adaptats a l'EEES. D'aquests 2.734 estudiants, 770 (el 28,16 %) són estrangers.

La Menció de Qualitat dels programes de doctorat, avaluada per l'ANECA i atorgada pel Ministeri d'Educació i Ciència, constitueix un reconeixement a la solvència dels programes de doctorat oferts per les universitats espanyoles. Aquest curs, 43 programes han obtingut la Menció de Qualitat, dels quals 30 corresponen a estudis de doctorat adaptats a l'EEES. Aquestes dades situen la Universitat de Barcelona entre les universitats més distingides, amb més del 60 % del total de l'oferta de doctorats que gaudeixen d'aquesta Menció.

Durant aquest curs acadèmic el Ministeri d'Educació i Ciència ha iniciat el procés de verificació dels programes de doctorat ja adaptats a l'EEES, en què la UB ha presentat la totalitat de l'oferta prevista per al curs 2009-2010.

El nombre de **tesis doctorals llegides** durant el curs ha estat de 533.

Tesis doctorals llegides 2008-2009

Un dels objectius en relació amb les tesis llegides és afavorir-ne la difusió en el si del moviment Open Access de difusió del coneixement científic, mitjançant la potenciació d'eines com ara l'edició electrònica de tesis en xarxa (TDX), i també la participació en xarxes de difusió com la base de dades TESEO.

En aquest sentit, es disposa d'una col·lecció de 5.000 tesis doctorals editades en format microfita des de l'any 1988. Aquest tipus de suport ha estat substituït per l'edició electrònica de les tesis com a conseqüència del conveni de col·laboració de la nostra universitat amb el Consorci de

Biblioteques Universitàries de Catalunya i amb el Centre de Supercomputació de Catalunya, fet que els atorga una màxima difusió i que permet que puguin ser consultades des d'arreu del món, amb caràcter gratuït.

Finalment, pel que fa al nombre de títols de doctor, se n'han sol·licitat 503, dels quals 65 han rebut la menció de doctor europeu. Així mateix, el nombre de premis extraordinaris de doctorat atorgats ha estat de 6.

Durant aquest any, la distribució de les **beques de tercer cicle** concedides pel Ministeri d'Educació i Ciència (MEC), la Generalitat de Catalunya (GC) i la Universitat de Barcelona ha estat la següent:

	Beques		Ajuts per a estades	
	Nombre ¹	Import ² (milers d'€)	Nombre	Import (milers d'€)
Ajuts per a la formació de professorat universitari (MEC)-FPU	281	3.512	68	353
Ajuts de formació de personal investigador (MEC) -FPI-	242	2.814	62	378
Ajuts per a la formació de personal investigador (GC) -FI-	221	3.347	-	-
Ajuts de personal investigador en formació (UB) -APIF-	210	2.252	50	139
Beques de formació d'investigadors del Programa propi de la UB ³	12	101	-	-
TOTAL	966	12.026	180	870

¹ Inclou-hi les renovacions de beques i contractes.

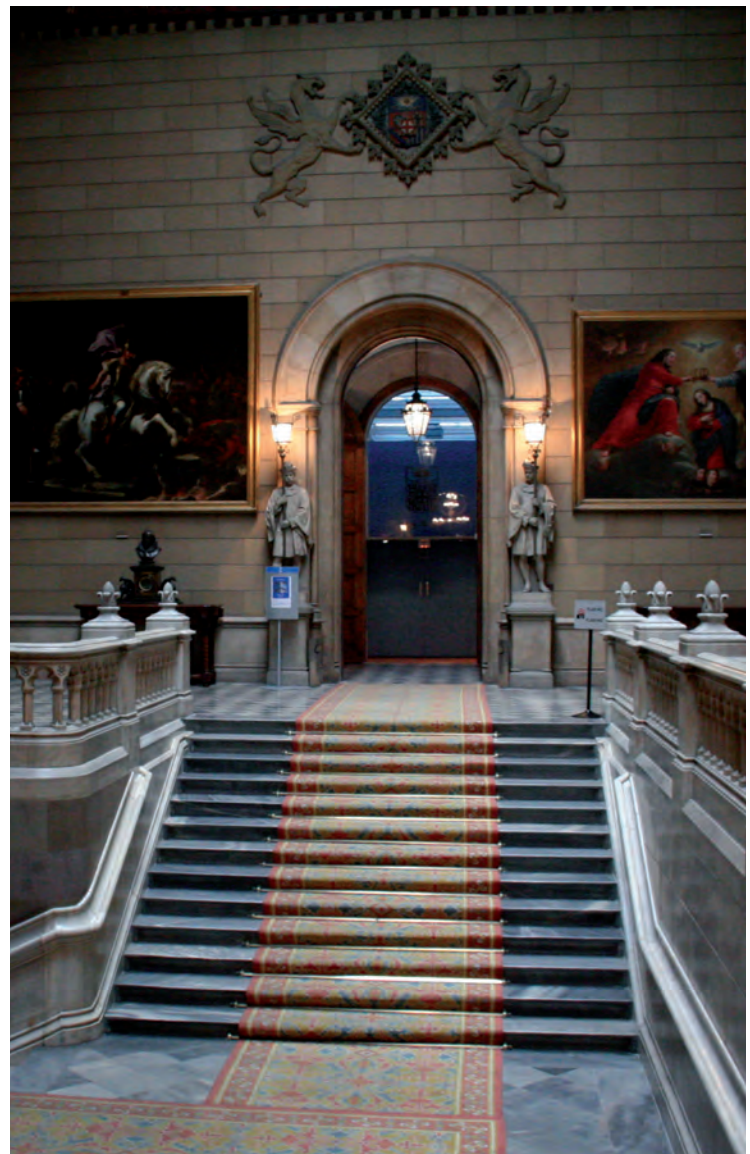
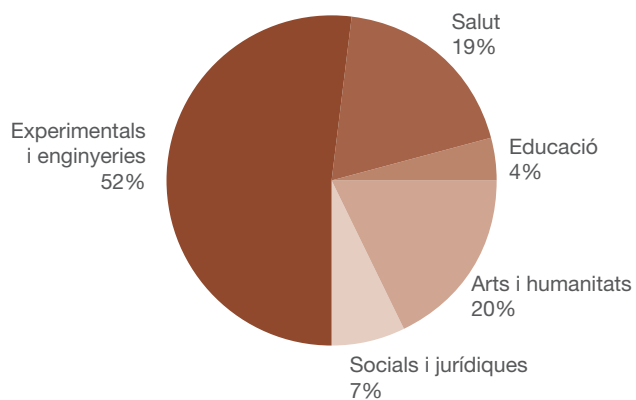
² No inclou els imports per concepte de matrícula.

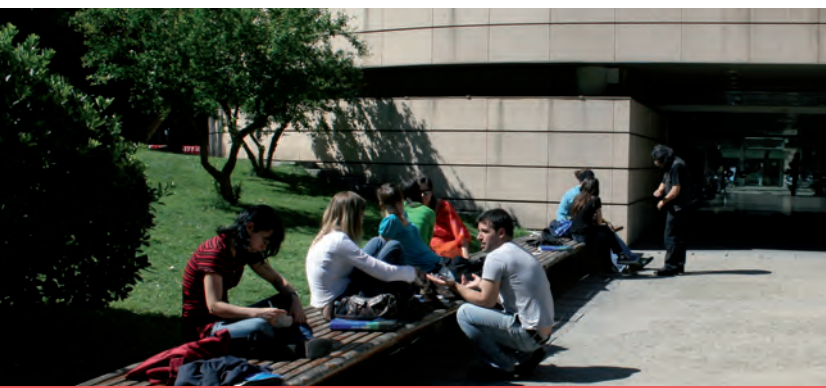
Pel que fa als **ajuts de mobilitat per a estudiants de doctorat amb Menció de Qualitat**, durant aquest any s'han tramitat 33 sol·licituds d'ajuts, 25 de les quals s'han concedit, per un import aproximat de 84.120 euros.

D'altra banda, s'han tramitat 34 sol·licituds d'ajuts per a **l'obtenció de la menció europea en el títol de doctor**, 29 de les quals s'han concedit, per un import aproximat de 136.150 euros.

Distribució de beques de tercer cicle per àmbits

5

UNA UNIVERSITAT AMB PROJECCIÓ INTERNACIONAL

Oferta acadèmica
Activitat internacional institucional
Participació en programes internacionals
d'intercanvi acadèmic i altres
Altres accions de mobilitat internacional

«Tenim un repte que és estar entre les millors universitats europees i, per tant, hauríem de ser un centre de referència en tots els àmbits. I hauríem d'intentar atreure gent de fora que tingui ganes d'estudiar a la UB.»

Esther Pérez, professora titular de la Facultat de Medicina.
Investigadora en l'àmbit de les neurociències

«Recomanaria la Universitat de Barcelona als estudiants de la Xina perquè aquí tenen més de deu nivells diferents per aprendre espanyol i el mètode és rigorós, però amè.»

Wang Xao Wei, xinesa. Estudiant d'Estudis Hispànics

La **projecció internacional** de la Universitat de Barcelona ha estat sempre un aspecte prioritari per a l'organització. Per tal de reforçar i difondre la imatge de la UB arreu s'ha fomentat el contacte amb xarxes internacionals i nacionals com ara l'European Universities Association (EUA), la Hispanic Association of Colleges and Universities (HACU) o el Grup de Coïmbra; també s'han signat convenis i s'han engegat projectes específics amb universitats de diferents països estrangers com són Panamà, Brasil, Mèxic i la Xina. Així mateix, s'ha donat un impuls important al foment de la mobilitat tant del professorat com del personal d'administració i serveis.

La **política internacional** de la Universitat de Barcelona s'orienta a convertir la internacionalització en un factor d'innovació, sobretot en els processos. És la *internationalization at home*, que hauria de contribuir, entre altres aspectes, a la millora del coneixement de llengües del personal, a la millora de la comunicació externa, la senyalística i el web, o a fer més visibles les relacions internacionals. Al mateix temps, a través de la internacionalització també es pretén aconseguir més transversalitat entre els vicerectorats, els centres i els ensenyaments.

Per mitjà d'aquesta política, a més, es vol reforçar i difondre la imatge de la Universitat. En aquest sentit, ja s'han obtingut algunes fortaleses importants com són la tradició internacional de la mateixa Universitat i la seva bona posició en els rànquings, i també el posicionament de la ciutat i el seu reconeixement a escala internacional.

OFERTA ACADÈMICA

La UB ha mantingut dues **dobles titulacions** en l'ensenyament de Dret amb la Universitat de Puerto Rico i la Nova Southeastern University dels Estats Units, amb 9 estudiants de la UB (5 i 4 estudiants, respectivament) que s'han desplaçat a aquestes universitats i 15 estudiants estrangers (10 i 5, respectivament) que han cursat part dels seus estudis a la UB.

En el marc dels **màsters oficials conjunts** i en relació amb el programa de la UE Erasmus Mundus (Acció 1), el curs 2008-2009 s'ha continuat impartint l'European Master on Work, Organizational and Personnel Psychology (WOP-P) i el Master in Quality in Analytical Laboratories.

ACTIVITAT INTERNACIONAL INSTITUCIONAL

Amb la finalitat de promocionar l'activitat i la presència internacional de la UB s'han posat en marxa noves accions en el marc del programa **Lifelong Learning Programme ERASMUS**: mobilitat d'estudiants en pràctiques i mobilitat de formació del personal administratiu i docent. En el context de l'Amèrica Llatina, s'ha iniciat el programa de mobilitat d'estudiants CINDA (Argentina, Bolívia, Brasil, Colòmbia, Costa Rica, Xile, Equador, Mèxic, Panamà, Perú, República Dominicana i Veneçuela).

El volum d'intercanvis i de projectes en què participa la UB la consolida com un referent de qualitat en l'àmbit europeu i internacional i, per tant, com un important centre d'atracció de docents, investigadors i estudiants estrangers.

Quant al curs passat, cal destacar un augment del 72,5 % en el nombre de becaris de la convocatòria general de beques MAEC-AECID rebuts per la Universitat de Barcelona.

Amb relació a la **mobilitat internacional d'estudiants** en les actuals llicenciatures, diplomatures i enginyeries, i també pel que fa als nous màsters universitaris i al doctorat, s'han consolidat les diverses convocatòries de places de mobilitat adreçades als estudiants i les convocatòries d'ajuts econòmics de la UB per a estudiants que fan una estada en una universitat estrangera mitjançant la convocatòria conjunta del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Institucionals i del Vicerectorat d'Estudiants i Política Lingüística, la convocatòria conjunta del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Institucionals i la Fundació Bancaja i el Programa de beques Santander-CRUE de mobilitat iberoamericana.

Pel que fa a la **mobilitat del personal** docent i investigador (PDI), s'ha fomentat tant la seva participació en projectes educatius d'abast internacional promoguts per organismes nacionals i internacionals com la mobilitat internacional, a més de l'establiment d'un sistema d'acollida del professorat estranger per tal que pugui accedir als serveis propis de la UB.

En l'**àmbit europeu**, s'ha continuat avançant en el procés de creació de l'espai europeu d'educació superior i, en aquest sentit, s'han promogut les accions de mobilitat internacional dels estudiants i del PDI, particularment en el marc del programa ERASMUS. També s'ha incrementat la participació activa en les xarxes internacionals en què participa la UB, com ara el projecte ISAC de cooperació amb el Brasil (coordinat per la Universitat de Coïmbra) dins el marc del programa Erasmus Mundus-External Cooperation Windows, que ha permès la mobilitat de 4 estudiants brasilers cap a Barcelona i de 2 estudiants de la UB cap al Brasil.

Pel que fa a l'**Amèrica Central i l'Amèrica del Sud**, ha estat prioritària l'articulació d'una estratègia coordinada respecte a les universitats d'aquestes zones destinada a consolidar i reforçar les relacions de col·laboració i cooperació que tradicionalment hi ha tingut la UB.

També s'han enfortit les relacions específiques de cooperació de la UB amb les institucions acadèmiques de l'entorn dels països del **Magrib i l'Àfrica subsahariana**, mitjançant diversos programes de cooperació acadèmica.

Quant a les relacions amb els Estats Units, el Canadà i Austràlia, l'execució dels convenis existents entre la UB i les institucions acadèmiques d'aquests països ha propiciat un increment de les activitats comunes.

PARTICIPACIÓ EN PROGRAMES INTERNACIONALS D'INTERCANVI ACADÈMIC I ALTRES

Amb referència als **estudiants d'estada temporal**, el curs 2008-2009 s'han acollit un total de 1.748 estudiants: 1.633 per mitjà de programes d'intercanvi internacionals i 115 per mitjà de beques d'intercanvi internacional. D'altra banda, 790 estudiants de la UB han fet estades en universitats estrangeres.

EUROPA (UNIÓ EUROPEA)

Programa d'aprenentatge permanent (Lifelong Learning Programme). Programa ERASMUS

El programa d'aprenentatge permanent promou diverses accions relatives al foment de la mobilitat, l'aprenentatge de les llengües i la innovació en el camp de l'educació, en les quals poden participar, segons la seva naturalesa, tant el PDI com el PAS i els estudiants.

Mobilitat d'estudiants

La Universitat de Barcelona ha mantingut, en el marc del capítol ERASMUS, acords bilaterals amb 452 universitats de la Unió Europea i de països associats al programa (Islàndia, Liechtenstein, Noruega i Turquia).

Pel que fa a la mobilitat d'estudiants, 664 estudiants de la UB han cursat part dels estudis en diferents universitats europees en el marc d'aquest programa (654 amb ajut econòmic), xifra que ha representat un augment del 4,24 % respecte del curs anterior.

Des del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Institucionals (VRIL) s'han dut a terme una sèrie de mesures de suport a la mobilitat, la quantia i l'abast de les quals es recullen en el quadre següent:

Import dels ajuts i nombre d'estudiants beneficiaris

	Import per estudiant	Persones beneficiàries
Ajuts ERASMUS – Organisme Autònom de Programes Educatius Europeus (OAPEE)	185 €/mes	654
Ajut complementari ERASMUS MEC	190 €/mes	654
Ajut complementari ERASMUS MEC (becaris règim general)	420 €/mes	65
Ajut suplementari Erasmus Intensive Language Courses	225 €	17
Ajuts complementaris VRIL i Vicerectorat d'Estudiants i Política Lingüística	200 €	526
Programa de beques internacionals Bancaja	300 €	242
Subvenció de cursos d'idiomes de l'EIM	-	268

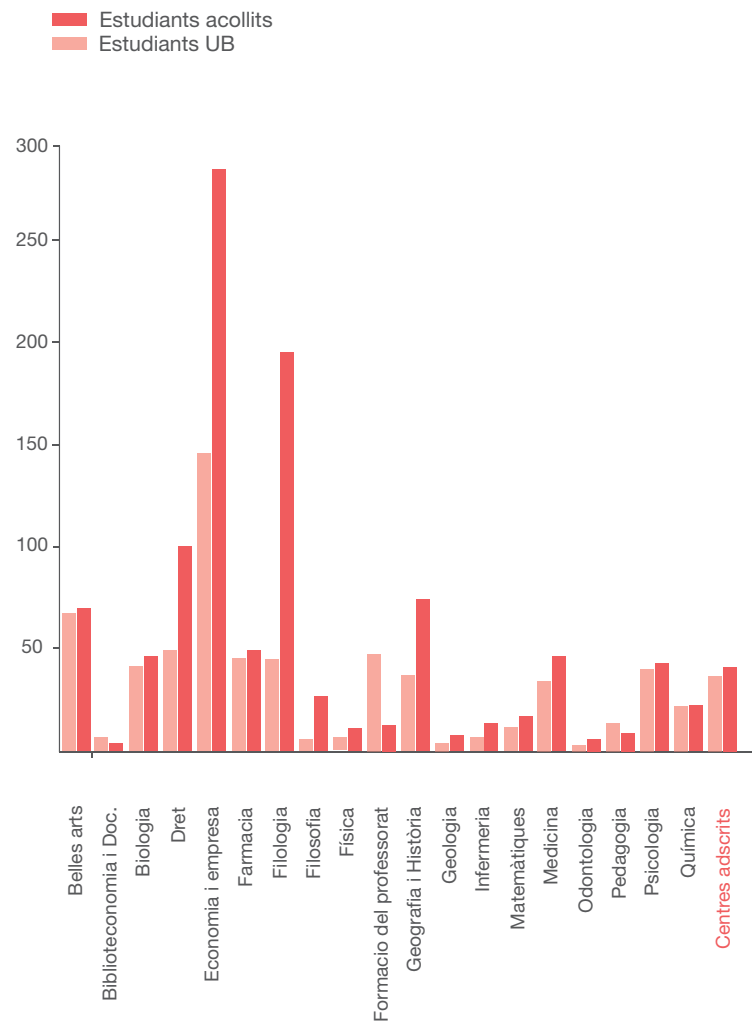
Al seu torn, els estudiants ERASMUS estrangers que han cursat estudis a la UB han estat 1.083. Quant a la distribució geogràfica, ha destacat, com en anys anteriors, la presència continuada d'estudiants de les universitats italianes, alemanyes i franceses; l'augment de les universitats holandeses i portugueses, i una disminució o manteniment de xifres pel que fa a la resta. Quant als estudiants de la UB, les principals

destinacions han estat Itàlia, els Països Baixos, França, Gran Bretanya i Alemanya.

En la distribució d'aquests intercanvis per centres ha destacat, respecte del curs passat, l'augment d'estudiants de la UB que participen en el programa ERASMUS a les facultats de Dret, Belles Arts, Psicologia, Formació del Professorat i Geografia i Història.

Estudiants del programa ERASMUS 2008-2009. Distribució per centres

Mobilitat del PDI

Quant a la mobilitat docent en el marc del programa ERASMUS, durant aquest curs s'han fet 55 estades docents d'una setmana en una universitat europea, i destaquen com a destinacions Itàlia, Portugal i Alemanya.

Mobilitat PAS

Després de la prova pilot de mobilitat de formació amb personal de l'Oficina de Mobilitat i Programes Internacionals (OMPI) iniciada l'any passat, aquest curs s'ha fet la primera convocatòria de mobilitat per a personal d'administració i serveis de la UB. S'han ofert 27 ajuts, dels quals se n'han adjudicat 10.

Resum econòmic

Finalment, cal assenyalar que el suport econòmic concedit a la mobilitat ERASMUS, en total, ha significat un finançament de 2.343.527,15 euros, amb el 14,17 % d'increment respecte del curs anterior.

Programa ERASMUS Mundus

En el marc de l'Acció 1 del programa Erasmus Mundus de la Comissió Europea, ha continuat el *Master on Work, Organizational and Personnel Psychology (WOP-P)* i s'ha posat en marxa el *Master in Quality in Analytical Laboratories*. En la convocatòria 2009, la Comissió Europea ha seleccionat dos dels màsters amb què la Universitat de Barcelona participava en la candidatura: *Photonics Engineering, Nanophotonics And Biophotonics (NanoBioPhotonics)*, coordinat per la Universitat Paul Cézanne (Aix-Marsella III) i *Learning & Teaching of Spanish in Multilingual & International Contexts (EMLTE)*.

La UB també ha participat en l'Acció 4 d'aquest programa, amb el projecte BALANCE - Bologna - A Long-term Approach to New Certification in Europe.

«És veritat que la UB no té tant de prestigi com Cambridge o Oxford, però crec que sortim d'aquí molt ben preparats. Ho he constatat fent una estada a l'estranger, en veure que estava igual o fins i tot més ben preparat que els estudiants d'altres països del meu curs.»

Jacob Varela, estudiant de Química

Grup de Coïmbra

Dins el marc de la xarxa Student European Network, integrada per 18 universitats, han tingut lloc 4 estades de mobilitat d'estudiants de la UB en universitats del Grup i s'han rebut 4 estudiants europeus.

Pel que fa a la mobilitat del PDI, la UB ha rebut un professor de Bòsnia i Hercegovina en el marc de la convocatòria de l'Eastern Neighbouring Countries Hospitality Scheme per dur a terme una estada de recerca a la Facultat de Física.

Support econòmic al programa ERASMUS

	Import €
Fons de l'Organisme Autònom dels Programes Educatius Europeus:	
formació lingüística	3.375
per a pràctiques	33.222
per a la mobilitat d'estudiants	864.071
per a la mobilitat de professorat	35.660
per a la formació	18.020
per a l'organització de la mobilitat	92.072
Contribucions complementàries:	
Ministeri d'Educació i Ciència per a la mobilitat d'estudiants	681.750
de l'AGAUR (Generalitat de Catalunya) per a la mobilitat d'estudiants	397.200
Fundación Bancaja per a la mobilitat d'estudiants	79.000
UB – VEPL i VRIL per a la mobilitat d'estudiants	120.000
UB – OMPI per a personal docent	19.157
FINANÇAMENT TOTAL	2.343.527

Convenis bilaterals amb Suïssa

La mobilitat internacional d'estudiants amb universitats suïsses està finançada pel Govern suís, amb característiques similars a les del programa ERASMUS: exempció de taxes acadèmiques i equivalència acadèmica dels estudis cursats a la universitat d'acollida. Aquest curs hi han participat 7 estudiants de la UB i 15 estudiants suïssos.

Sol·licituds individuals amb països de la Unió Europea

S'han fet 5 estades de mobilitat en aquesta modalitat i s'han rebut 64 sol·licituds individuals procedents d'universitats europees, que principalment s'han adreçat a les facultats d'Economia i Empresa, Filologia, Geografia i Història i Medicina. Per països, ha destacat la presència dels estudiants alemanys, en part gràcies al finançament del programa alemany DAAD (Deutscher Akademischer Austausch Dienst), i de Polònia.

EUROPA CENTRAL I DE L'EST (NO UNIÓ EUROPEA)

Mobilitat d'estudiants

Dins el marc de la convocatòria general de beques MAEC-AECID, un estudiant de Sèrbia ha estat becat per dur a terme estudis de doctorat a la Facultat de Farmàcia.

ESTATS UNITS I CANADÀ

Mobilitat d'estudiants

Els convenis bilaterals amb els Estats Units i el Canadà han estat 11: de caràcter general 3 (Universitat de Pennsilvània, Universitat de York i Universitat de Montreal) i 8 de caràcter específic amb quatre centres de la UB, en els quals hi ha dos programes de doble titulació amb els Estats Units. El nombre total d'estudiants de la UB que s'han desplaçat a aquests països mitjançant aquests convenis ha estat de 34:

als Estats Units 25 (9 dels quals en el marc del programa de doble titulació) i 9 al Canadà; mentre que han vingut 30 estudiants procedents d'aquests dos països: 19 dels Estats Units (una part dels quals en el marc del programa de doble titulació) i 11 del Canadà.

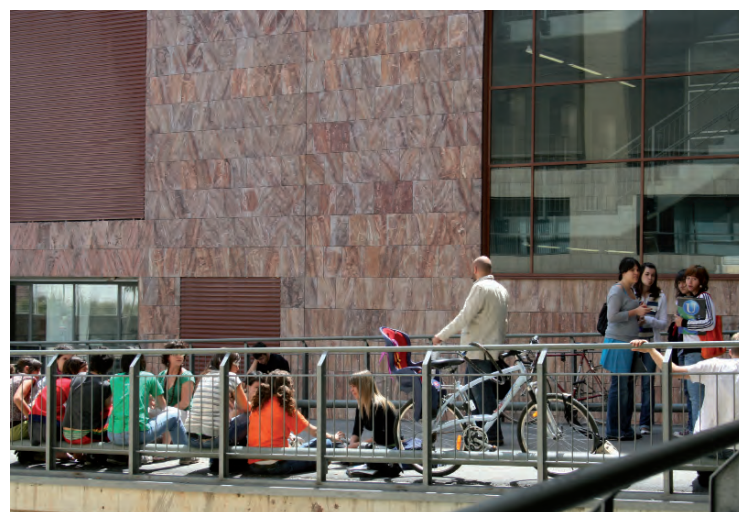
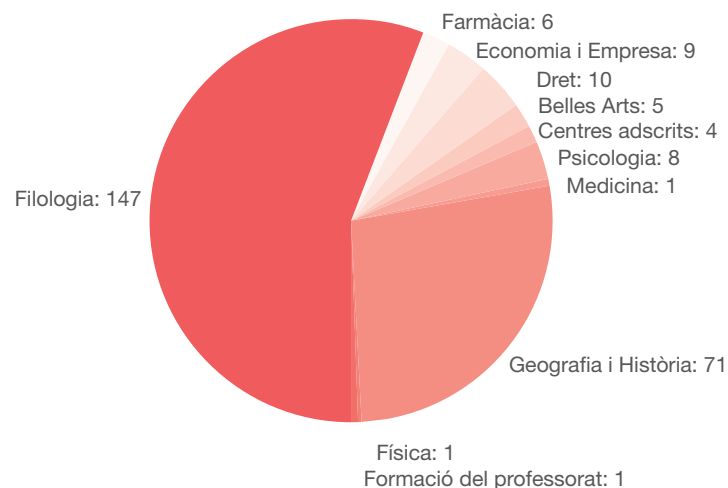
Mitjançant la signatura de convenis, la UB manté programes de *Study Abroad* amb la Universitat Califòrnia-Illinois, la Universitat de Pennsilvània, el Dartmouth College, el Knox College, Brethren Colleges Abroad (BCA), les organitzacions Barcelona Center for International Studies (BCIS), Council on International Studies (CIEE) i el programa Consortium for Advanced Studies in Barcelona (CASB). Un total de 230 estudiants dels Estats Units han fet una estada a la UB en el marc d'aquests programes. D'altra banda, 4 estudiants de la UB s'han beneficiat de l'ajut econòmic del programa BCA per cursar estudis als Estats Units.

Pel que fa a les sol·licituds individuals, 3 estudiants de la UB han fet la seva estada als Estats Units i 3 estudiants dels Estats Units han fet una estada a la UB.

Mobilitat del PDI

Dins la convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes internacionals i mobilitat de professors de la Universitat de Barcelona, s'ha concedit un projecte amb la Universitat de York (Canadà) i dos projectes per dur a terme activitats amb universitats dels Estats Units, concretament amb la Universitat de Califòrnia (San Diego) i la Universitat de Pennsilvània.

Estudiants acollits. EUA i Canadà. Distribució per centre

AMÈRICA LLATINA

Mobilitat d'estudiants

El nombre total de convenis bilaterals amb països de l'Amèrica Llatina ha estat de 17: de caràcter general 11 i la resta de caràcter específic, amb nou centres de la UB. En total, s'han desplaçat 34 estudiants de la UB a les universitats llatinoamericanes, mentre que n'han vingut 60 procedents d'aquests països. Els estudiants de la UB han marxat preferentment a les universitats de Mèxic, país d'on també arriba el nombre més alt d'estudiants llatinoamericans.

Pel que fa a les sol·licituds individuals, la UB ha rebut un total de 126 estudiants procedents d'universitats de l'Amèrica Llatina, principalment del Brasil i Mèxic, i 16 estudiants de la UB s'han acollit a aquesta modalitat.

Durant el curs 2008-2009, 83 estudiants d'Amèrica Llatina han fet estudis de tercer cicle i/o estades de recerca a la UB en el marc de la convocatòria general MAEC-AECID, 62 de les quals són beques de nova concessió i 21 són renovacions.

Dins el programa Fundació Carolina-AECID, 8 estudiants han dut a terme estudis de doctorat a la UB.

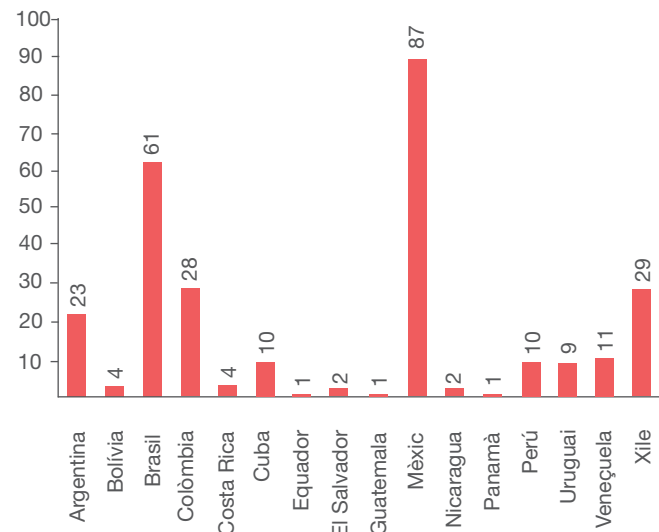
Mobilitat del PDI

En el context dels convenis bilaterals per a la mobilitat del PDI, s'han concedit 9 ajuts per a professors de la UB i 7 per a professors estrangers.

Dins del marc del conveni amb la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM), hi han participat 5 professors de la UB i 3 de la UNAM; i en el conveni amb la Universitat de l'Havana, hi han participat 4 professors de la UB i 4 de la Universitat cubana.

Quant al Programa de cooperació interuniversitària amb Iberoamèrica (projectes de la convocatòria nacional PCI-Iberoamèrica), durant el curs 2008-2009 han tingut lloc 118 estades de mobilitat de professors llatinoamericans a la UB i 115 estades de professors de la UB a universitats llatinoamericanes. Pel que fa als projectes, en la convocatòria del 2008 se n'han concedit 30 (18 de recerca, 5 de docència, 4 accions complementàries i 3 accions integrades).

Estudiants acollits. Amèrica Llatina. Distribució per països

D'altra banda, dins el Programa hispanobrasiler de cooperació interuniversitària del MEC, s'han concedit 4 projectes amb el Brasil.

En la convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes internacionals i mobilitat de professorat de la Universitat de Barcelona, s'han concedit 14 projectes i han tingut lloc 13 estades de mobilitat de professors de la UB a l'Argentina, el Brasil, el Salvador, Mèxic, Perú i Uruguai, i 4 estades de mobilitat procedents de l'Argentina, el Brasil i Mèxic.

Cal destacar també la convocatòria 2009 d'ajuts per al finançament de projectes internacionals de cooperació al desenvolupament del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Institucionals, que ha atorgat un total de 6 ajuts a Bolívia (4), Paraguai (1) i Perú (1).

Dins la convocatòria «Subvencions a projectes de sensibilització, educació, formació, capacitació, investigació i recerca en cooperació al desenvolupament dels agents universitaris (U2008)» de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (Generalitat de Catalunya), s'han concedit 3 projectes amb Bolívia.

MAGRIB, PAÏSOS ÀRABS, MEDITERRANI I ÀFRICA SUBSAHARIANA

Mobilitat d'estudiants

Un total de 20 estudiants d'universitats del Magrib, dels països àrabs i del Mediterrani han cursat estudis de doctorat i postgrau a la UB, en el marc de la convocatòria general de beques MAEC-AECID. D'aquests estudiants, 14 han estat beques de nova concessió i 6 han estat renovacions.

Mobilitat del PDI

Dins el marc del Programa de cooperació interuniversitària amb Algèria, Egipte, Jordània, Tunísia i el Marroc (projectes de la convocatòria MAEC-AECID, PCI-Mediterrani), s'han finançat 3 projectes amb universitats del Marroc, 11 projectes amb universitats de Tunísia i un projecte amb universitats d'Egipte. Dins aquests projectes, han tingut lloc 54 estades de mobilitat de professors de la UB i 51 estades de mobilitat de professors estrangers.

D'altra banda, en el context de la convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes internacionals i mobilitat de professorat de la Universitat de Barcelona, s'ha concedit un ajut a un projecte amb Tunísia i un projecte amb Israel.

Dins la convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes internacionals de cooperació al desenvolupament de 2009 del Vicerectorat de Relacions Internacionals i Institucionals, s'han finançat 3 ajuts a projectes amb Algèria, el Marroc i el Senegal.

Quant a la convocatòria «Subvencions a projectes de sensibilització, educació, formació, capacitació, investigació i recerca en cooperació al desenvolupament dels agents universitaris (U2008)» de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (Generalitat de Catalunya), s'ha concedit un projecte amb la República Democràtica del Congo.

ÀSIA I OCEANIA

Mobilitat d'estudiants

La UB té subscrits 7 convenis bilaterals de caràcter general amb 13 estudiants de la UB i 7 estudiants estrangers. Pel que fa a les sol·licituds individuals, la UB ha rebut un total de

4 estudiants procedents d'universitats de Nova Zelanda i de la República de Corea, i cap estudiant de la UB ha marxat fora. Dins la convocatòria general de beques MAEC-AECID, s'han concedit 2 beques per a 2 estudiants de les Filipines per cursar estudis de postgrau i doctorat, i una beca per a un estudiant de l'Índia per fer una estada de recerca postdoctoral.

Mobilitat del PDI

Dins el marc de la convocatòria d'ajuts per al finançament de projectes internacionals i mobilitat de professors de la Universitat de Barcelona de 2009, s'han concedit ajuts a dos projectes amb la Xina i l'Iran.

Dins la convocatòria «Subvencions a projectes de sensibilització, educació, formació, capacitació, investigació i recerca en cooperació al desenvolupament dels agents universitaris (U2008)» de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (Generalitat de Catalunya), s'ha concedit un projecte amb el Tibet.

RESUM DE DADES DE MOBILITAT D'ESTUDIANTS, PERSONAL DOCENT I INVESTIGADOR I PROJECTES INTERNACIONALS

Resum d'intercanvis d'estudiants per programes 2008-2009

Programa	Estudiants de la UB	Estudiants estrangers
ERASMUS	664	1.083
ERASMUS Mundus	6	-
ERASMUS Mundus. Ext. Coop. Windows	12	4
ERASMUS Pràctiques	14	-
Grup de Coïmbra	4	4
Convenis bilaterals	88	112
Sol·licituds individuals	12	197
Programes específics EUA (Study Abroad)	-	230
Programa CINDA	-	2
Programa European Mobility Scheme for Physics Students	-	1
MAEC-AECID	-	107
Fundación Carolina-AECID	-	18
TOTAL	790	1.748

**Resum d'intercanvi d'estudiants
per programes i àrea geogràfica 2008-2009**

Programa	Estudiants	Europa (UE)	Europa Central i de l'Est (no UE)	EUA i Canadà	Amèrica LLatina	M, PA, MED, AS*	Àsia i Oceania	TOTAL
ERASMUS	UB	664	-	-	-	-	-	663
	Estrangers	1.083	-	-	-	-	-	1.083
ERASMUS Mundus	UB	6	-	-	-	-	-	6
ERASMUS Mundus. Ext. Coop. Windows	UB	-	-	-	2	-	-	2
	Estrangers	-	-	-	4	-	-	4
ERASMUS Pràctiques	UB	14	-	-	-	-	-	14
Grup de Coïmbra	UB	4	-	-	-	-	-	4
	Estrangers	4	-	-	-	-	-	4
Convenis bilaterals	UB	7	-	34	34	-	13	88
	Estrangers	15	-	30	60	-	7	112
Programa European Mobility Scheme for Physics Students	Estrangers	1	-	-	-	-	-	1
Programa CINDA	Estrangers	-	-	-	2	-	-	2
Sol·licitud individuals	UB	5	-	3	4	-	-	12
	Estrangers	64	-	3	126	-	4	197
Programes específics EUA (Study Abroad)	Estrangers	-	-	230	-	-	-	230
MAEC-AECID	Estrangers	-	1	-	83	20	3	107
Fundación Carolina-AECID	Estrangers	-	-	-	8	-	-	8
TOTAL	UB	700	-	37	40	-	13	790
	Estrangers	1.167	1	259	283	20	14	1.748

* Magrib, països àrabs, Mediterrani i Àfrica subsahariana.

Resum de la mobilitat de PDI i PAS per programes 2008-2009

	PDI UB	PAS UB	PDI Estranger	PAS Estranger
Programa ERASMUS	55	10	-	1
Grup de Coïmbra	-	-	1	-
Convenis bilaterals (Amèrica Llatina)	9	-	7	-
PCI-Iberoamèrica (AECID)	115	-	118	-
PCI-Mediterrani (AECID)	54	-	51	-
Ajuts per a projectes i mobilitat de professors (Vicerectorat de Relacions Internacionals i Institucionals)	23	-	8	-
TOTAL	256	10	185	1

Resum del nombre de projectes internacionals i el seu finançament (fora d'Europa) del PDI de la UB 2008-2009

	EUA i Canadà	Amèrica Llatina	M, PA, MED, AS*	Àsia i Oceania	Total ajuts	Import total ajuts
Ajuts per al finançament de projectes i mobilitat del PDI (Vicerectorat de RII)	3	14	2	2	21	34.055 €
Ajuts per al finançament de projectes internacionals de cooperació al desenvolupament (Vicerectorat de RII)	-	6	3	-	9	59.568 €
PCI (MAEC-AECID)	-	30	15	-	45	769.200 €
Programa hispanobrasiler de cooperació interuniversitària (MEC)	-	4	-	-	4	24.270 €
Convocatòria de cooperació al desenvolupament (Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament)	-	3	1	1	5	193.194 €
Total ajuts	3	57	21	3	84	
Import total ajuts	5.600 €	862.144 €	162.238 €	50.805 €		1.080.787 €

ALTRES ACCIONS DE MOBILITAT INTERNACIONAL

Cooperació al desenvolupament

En l'àmbit de la convocatòria oberta i permanent (2008) de l'AECID, s'ha concedit un projecte per un import de 18.000 euros. El projecte «Programa intensivo de formación de formadores universitarios en ámbitos metodológicos y de gestión» es desenvolupa amb les universitats següents: Universitat Estatal Uzbeqa de les Llengües del Món (Uzbekistan), Universitat Nacional de Vietnam (Vietnam) i Universitat Nacional de Kinshasa (República Democràtica del Congo).

Suport a la tramitació de permisos de residència

S'han tramitat un total de 90 permisos de treball i 1.384 expedients de permisos d'estada, d'estudiants i dels seus familiars (cònjuge i fills menors). El 67,4 % són estudiants de l'Amèrica Llatina, seguits molt de lluny per Àsia i Oceania, que en representen el 17,5 %; els Estats Units i el Canadà, amb el 5,6 %, i el Magrib, els països àrabs i el Mediterrani, amb el 5,2 %.

La distribució per centres reflecteix una concentració en els cursos oferts per Estudis Hispànics, amb el 15,2 %, seguits molt de prop pels estudis de la Facultat d'Economia i Empresa, amb el 12,7 %.

Programa d'acollida de professors i investigadors visitants

Durant el curs acadèmic 2008-2009 s'han expedit 121 carnets a professors i investigadors visitants, que els han permès accedir als diversos serveis de la UB. D'aquests carnets expedits, més de tres quartes parts han estat per a professorat provinent de l'Amèrica Llatina.

